

ORZAMENTO 2027

INFORME DE ESTRATEXIA FINANCEIRO- FISCAL

Artigo 11.2 da Lei 2/2011, do 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira

Santiago de Compostela, xullo do 2026

Dirección Xeral de Orzamentos e Financiamento Autonómico
CONSELLERÍA DE FACENDA E ADMINISTRACIÓN PÚBLICA

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN.....	3
1. ESCENARIO ECONÓMICO.....	6
1.1 A contorna internacional da economía galega.....	6
1.2 Situación da economía española.....	10
1.3 Evolución recente da economía galega.....	17
1.4 Escenario macroeconómico 2026 – 2027.....	28
1.5 Crecemento potencial e output gap.....	31
1.6 Saldo orzamentario axustado ciclicamente.	33
1.6 Taxa de referencia.....	35
2. ESCENARIO FINANCEIRO 2027.....	39
2.1 O novo marco de regras fiscais europeas.	41
2.2 Condicionantes para a determinación do límite de gasto non financeiro 2027.....	51
2.3 Recursos propios autonómicos compatibles coa regra de gasto.	53
2.4 O límite de gasto non financeiro ordinario para 2027.....	55
2.5 Recursos propios autonómicos.....	55
2.5 Límite de gasto non financeiro total.....	65
2.6 Escenario financeiro plurianual.....	66
2.7 Análise da sostibilidade financeira da débeda da Comunidade Autónoma de Galicia.....	67
Anexo I. Metodoloxía para a obtención do saldo cíclico.....	69

INTRODUCCIÓN.

O límite de gasto non financeiro permite establecer o tope cuantitativo do orzamento do vindeiro exercicio en función das expectativas de ingresos, do obxectivo de estabilidade orzamentaria¹ e das restantes regras fiscais coas que debe gardar coherencia.

Como paso previo á determinación das anteriores magnitudes fiscais, compre pechar un escenario macroeconómico de referencia.

O traballo de prospección económica que desenvolve o Instituto Galego de Estatística e leva á determinación do antedito escenario, é relevante por dous motivos:

1. Determina as variables económicas que condicionan a evolución dos ingresos públicos. Sendo, por tanto, a base da estimación do escenario de ingresos. Ademais, a estimación do PIB e do seu deflactor serán tamén a referencia para a cuantificación do obxectivo de estabilidade orzamentaria (medido en necesidade ou capacidade de financiamento en termos de contabilidade nacional sobre o PIB).
2. Determina a situación cíclica da economía galega comparando o PIB real estimado e o potencial. Esta situación debe determinar a orientación da política fiscal da comunidade autónoma. Ademais, a determinación da posición cíclica da economía permite descompor o déficit ou superávit das administracións públicas nun saldo cíclico e outro estrutural. É dicir, que parte do déficit ou superávit é causado pola conxuntura económica e que parte por factores estruturais.

¹ A Lei Orgánica 2/2012, de estabilidade orzamentaria e sostibilidade financeira, establece que no primeiro semestre de cada ano, o Goberno de España, mediante acordo do Consello de ministros, e previo informe do Consello de política fiscal e financeira das comunidades autónomas, fixará os obxectivos de estabilidade orzamentaria dos diferentes niveis de administración territorial, que se medirá en termos de necesidade ou capacidade de financiamento segundo a definición do sistema europeo de contas nacionais e rexionais; no mesmo acordo fixará os obxectivos de endebedamento público.

Para a fixación do devandito obxectivo terase en conta a regra de gasto definida no artigo 12 da devandita lei orgánica e o saldo estrutural acadado no exercicio inmediato anterior.

Como se indica no documento metodolóxico da Comisión Europea para a estimación do output gap² ou fenda de produción, en termos de uso de políticas, as estimacións do produto potencial e da fenda de produción son esenciais para avaliar a capacidade produtiva (lado da oferta) e a posición cíclica (lado da demanda) de todas as economías da Unión Europea.

Estas variables son estimados pola DG ECFIN, utilizando o software EUCAM, segundo o acordado polo Grupo de Traballo do output gap e aprobado polo Consello ECOFIN. As estimacións aplícanse no marco de diversos procesos de vixilancia económica e fiscal. Máis especificamente, o indicador de output gap utilízase para axustar ciclicamente o balance orzamentario dos Estados membros, é dicir, para estimar os seus balances orzamentarios estruturais, que descontan o efecto do ciclo económico do balance orzamentario. Por outra banda, o produto potencial emprégase no cálculo da taxa de referencia que fixa o teito do crecemento do gasto da Administración Central, Autonómica e Local, baixo o brazo preventivo do Pacto de Estabilidade e Crecemento da UE. Ademais, a produción potencial pode tamén ser relevante para avaliar a sostibilidade e efectividade de diferentes axendas de reforma estruturais, destinadas a impulsar a capacidade produtiva dos países individuais da UE.

Por todo elo a Lei 2/2011, de disciplina orzamentaria e sostibilidade financeira de Galicia, no seu artigo 12 obriga ao Consello da Xunta a acordar o límite de gasto non financeiro dos Orzamentos da comunidade autónoma para o vindeiro exercicio³, e á súa remisión ao Parlamento xunto cun informe de estratexia financeiro-fiscal no que se basean os cálculos que dan pe ao devandito límite.

O contido do presente informe recolle, a maiores dunha breve introdución explicativa dos obxectivos e contido do mesmo, dous grandes apartados:

- Un apartado económico, no que se establece o escenario económico da comunidade autónoma de forma coherente cos informes dos grandes axentes emisores de informes de conxuntura económica da

2 Blondeau, F., Planas, C. and A. Rossi (2021), Output Gap Estimation using the European Union's Commonly Agreed Methodology, ECFIN Discussion Paper 148.

3 Con posterioridade á norma autonómica, a Lei Orgánica 2/2012 no seu artigo 30 recolle a obriga de elaborar un teito de gasto para as comunidades autónomas, ao sinalar que as comunidades autónomas aprobarán un límite máximo de gasto non financeiro, coherente co obxectivo de estabilidade orzamentaria e a regra de gasto, que marcará o teito de asignación de recursos dos seus orzamentos.

nosa contorna (informe de primavera da Comisión Europea, OCDE e FMI e os informes do Banco de España e AIReF).

- Un apartado financeiro, que baixo os supostos de evolución económica prevista e o escenario de volta ás regras fiscais establece unha proposta de límite de gasto non financeiro para 2027.

1. ESCENARIO ECONÓMICO.

En Galicia, a Lei 2/2011 de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira indica no artigo 11 que con carácter previo á elaboración dos orzamentos elaboraranse uns escenarios de previsión plurianual que se recollerán nun informe de estratexia financeiro - fiscal, que fixará o marco orzamentario para os tres exercicios seguintes e ao que se axustarán anualmente os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma.

A Orde do 4 de xullo de 2016 pola que se ditan as instrucións para a elaboración dos escenarios orzamentarios da Comunidade Autónoma de Galicia establece que o Instituto Galego de Estatística (IGE), como axente responsable do subsistema de prospectiva económica, elaborará informes de situación económica que sirvan de base para a elaboración dos escenarios e que deberán conter, como mínimo, o seguinte:

- Un cadro macroeconómico que explique a evolución en termos reais do PIB desde a óptica da demanda, así como a evolución do PIB en termos nominais.
- Análise da posición cíclica da economía galega e do saldo cíclico do sector público autonómico de Galicia, incluíndo, entre outras, as variables crecemento potencial, output gap e saldo cíclico orzamentario.

1.1 A contorna internacional da economía galega.

A economía mundial continúa amosando unha notable capacidade de resistencia, apoiada no dinamismo do investimento, especialmente nas actividades relacionadas coa intelixencia artificial, e nun comportamento favorable da produción e do comercio internacional. Non obstante, as perspectivas seguen condicionadas por un contexto de elevada incerteza, no que as tensións xeopolíticas e comerciais continúan representando o principal factor de risco para a evolución da actividade económica.

O conflito en Oriente Medio está a provocar importantes perturbacións nos mercados internacionais da enerxía e doutras materias primas estratéxicas, co conseguinte incremento dos custos de produción e das presións inflacionistas. Ademais, as dificultades nas cadeas de subministración, a deterioración da confianza de consumidores e empresas e a posibilidade de novas restricións ao comercio internacional poderían afectar negativamente ao crecemento económico.

Os efectos destas perturbacións son especialmente relevantes nas economías máis dependentes das importacións enerxéticas e nas economías emerxentes importadoras de materias primas, aínda que o seu impacto se estende ao conxunto da economía mundial debido á elevada integración dos mercados e das cadeas globais de valor.

Neste contexto, as previsións das principais institucións internacionais coinciden en anticipar unha moderación do crecemento económico mundial durante os próximos dous anos. Segundo o Fondo Monetario Internacional, a economía mundial crecerá un 3,1 % en 2026 e un 3,2 % en 2027, mentres que a OCDE sitúa estas taxas no 2,8 % e no 3,1 %, respectivamente, e a Comisión Europea estima un avance do 2,9 % e do 3,2 %.

Na área do euro espérase un crecemento moderado, con taxas próximas ao 1 % ao longo do período considerado. Entre as principais economías da zona, Alemaña, Francia e Italia manterán ritmos de avance contidos, mentres que España continuará situándose entre as economías con maior dinamismo, con taxas de crecemento superiores ás da media europea. Pola súa banda, Portugal manterá unha evolución estable e próxima ao 2 %.

Fóra da área do euro, as previsións apuntan a que os Estados Unidos conservarán un crecemento sólido, aínda que con certa desaceleración, mentres que o Reino Unido recuperará gradualmente o ritmo de actividade. Xapón continuará rexistrando un avance reducido da súa economía.

Entre as economías emerxentes, India seguirá liderando o crecemento mundial con taxas superiores ao 6 %, mentres que China continuará rexistrando unha expansión por riba do 4 %, aínda que inferior á observada en anos anteriores. Pola súa parte, Brasil e México presentan previsións de crecemento máis moderadas e cun maior grao de disparidade entre institucións.

Previsións macroeconómicas. PIB Volume. Taxas de variación interanual (%)

	FMI (abril 2026)		OCDE (xuño 2026)		Comisión Europea (maio 2026)	
	2026	2027	2026	2027	2026	2027
PIB Mundial	3,1	3,2	2,8	3,1	2,9	3,2
Área Euro ⁽¹⁾	1,1	1,2	0,8	1,2	0,9	1,2
Francia	0,9	0,9	0,7	1,0	0,8	1,1
Alemaña	0,8	1,2	0,7	1,1	0,6	0,9
Italia	0,5	0,5	0,3	0,7	0,5	0,6
Portugal	1,9	1,8	1,9	1,7	1,9	1,8
España	2,1	1,8	2,2	1,7	2,4	1,9
Reino Unido	0,8	1,3	0,9	1,1	1,0	1,3
Estados Unidos	2,3	2,1	2,0	1,8	2,2	2,1
Xapón	0,7	0,6	0,7	0,8	0,6	0,6
México	1,6	2,2	0,8	1,8	1,0	1,5
Brasil	1,9	2,0	1,6	1,8	2,0	1,8
China	4,4	4,0	4,5	4,3	4,5	4,4
India	6,5	6,5	6,3	6,4	6,1	6,4

(1) A OCDE elabora previsións da Área Euro constituída por 17 países

As previsións trimestrais da Comisión Europea permiten apreciar con maior detalle a evolución esperada da actividade económica nas principais economías da área do euro ao longo de 2026 e 2027. En conxunto, obsérvase un escenario de crecemento moderado, con diferenzas significativas entre países tanto na intensidade da expansión como no seu perfil temporal.

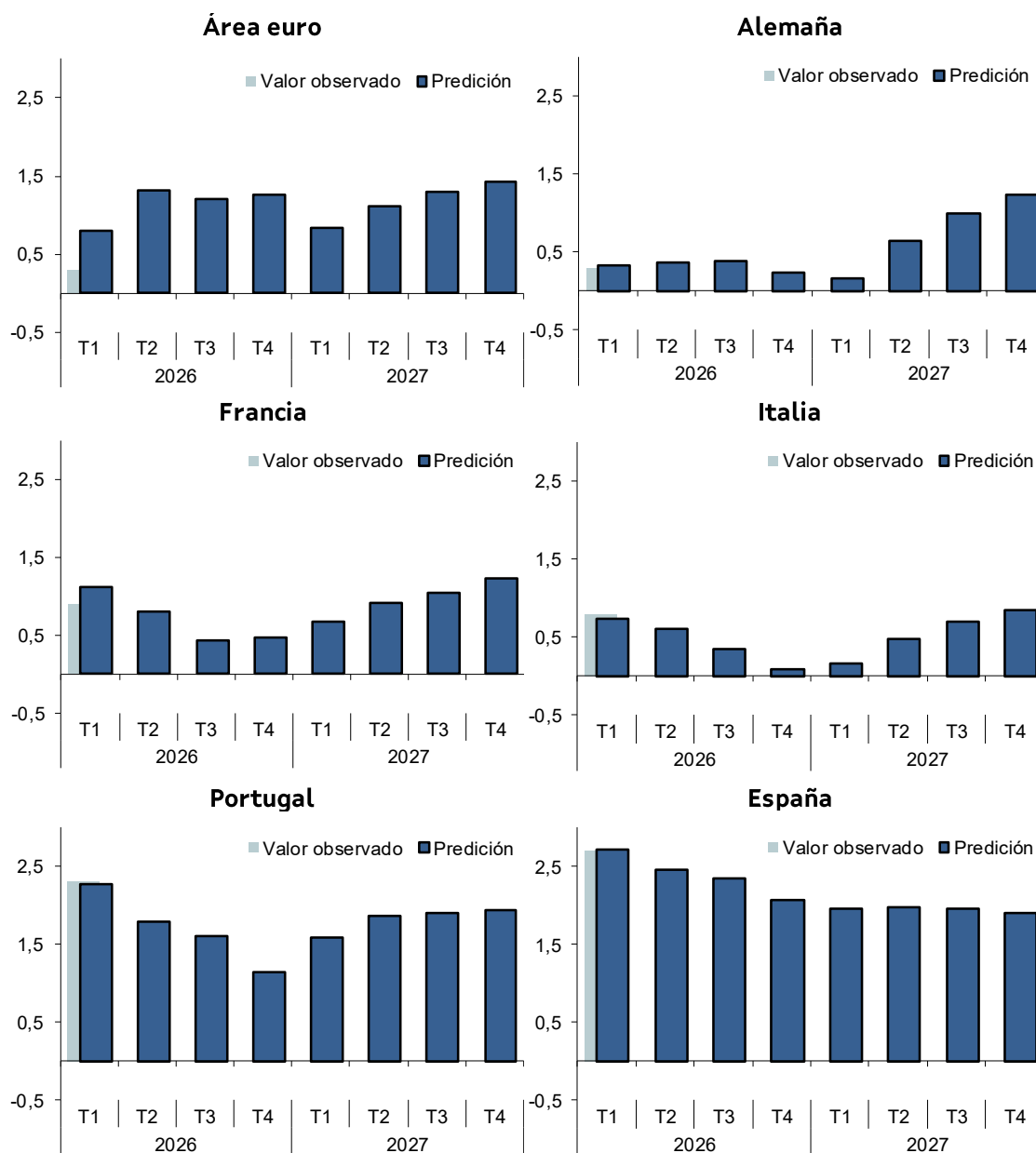
Na área do euro, o crecemento manterase relativamente estable ao longo do horizonte de previsión, con taxas interanuais próximas ao 1 %, e unha lixeira aceleración cara á segunda metade de 2027. Entre as principais economías, Alemaña presenta un inicio de período especialmente feble, aínda que as previsións apuntan a unha recuperación gradual que gañaría intensidade ao longo de 2027. Francia amosa unha desaceleración durante 2026, seguida dunha mellora progresiva que permitiría recuperar taxas próximas ao 1 % ao remate do período. Italia mantén o perfil máis moderado das grandes economías da área, con taxas reducidas durante boa parte do horizonte de previsión e unha recuperación máis gradual.

Pola contra, Portugal e, especialmente, España continúan rexistrando un comportamento máis dinámico. A economía portuguesa parte de taxas

superiores ao 2 % a comezos de 2026, experimenta unha moderación ao longo do ano e estabilízase posteriormente arredor do 2 %. No caso de España, as previsións sitúan o crecemento por riba do 2 % durante a maior parte de 2026, cunha desaceleración progresiva ata taxas próximas ao 2 % en 2027, mantendo en todo caso un ritmo de expansión superior ao da media da área do euro e ao das principais economías do seu contorno.

En conxunto, os gráficos reflicten que o diferencial de crecemento favorable de España respecto da área do euro se mantería durante todo o período de previsión, mentres que a recuperación da actividade nas principais economías europeas continuaría sendo gradual e heteroxénea.

Previsións crecemento interanual do PIB en 2026 e 2027

Fonte: Comisión Europea

1.2 Situación da economía española.

A economía española mantivo ao longo de 2025 e no primeiro trimestre de 2026 un ritmo de crecemento superior ao da maior parte das economías da área do euro, mostrando unha notable capacidade de resistencia nun contexto internacional caracterizado pola elevada incerteza xeopolítica, a persistencia

das tensións comerciais e a moderación da actividade nos principais socios europeos. A evolución favorable do mercado laboral, o incremento da ocupación e dos salarios, a recuperación gradual do poder adquisitivo dos fogares, o dinamismo do turismo e o avance na execución dos fondos europeos Next Generation EU continuaron sustentando a actividade económica. Ao mesmo tempo, a demanda exterior viuse condicionada polo menor dinamismo dos mercados internacionais, especialmente dos principais socios europeos, limitando a contribución do sector exterior ao crecemento.

Como reflicte a táboa, o PIB rexistrou un avance interanual do 2,8 % en 2025, tras medrar un 3,5 % no ano anterior. Ao longo dos cinco trimestres analizados, o crecemento mantívose relativamente estable, con taxas comprendidas entre o 2,6 % e o 3,1 %, observándose unha moderación gradual durante 2025 e unha lixeira recuperación no primeiro trimestre de 2026.

A demanda interna continuou sendo o principal soporte da actividade, cunha achega próxima aos 3,5 puntos porcentuais durante todo o período. O consumo privado mantivo un comportamento sólido, con taxas de crecemento superiores ao 3 %, favorecido pola fortaleza do emprego e da renda dispoñible dos fogares, mentres que o consumo público moderou o seu ritmo de avance respecto aos anos anteriores, aínda que continuou contribuíndo positivamente ao crecemento. Pola súa banda, a formación bruta de capital mostrou un notable dinamismo, con taxas interanuais próximas ao 6 % e un máximo do 7,5 % no terceiro trimestre de 2025, apoiada na mellora das condicións de financiamento e na execución dos fondos europeos.

España. Demanda. Índices de volume. Referencia 2020

Datos corrixidos de efectos estacionais e de calendario. Taxas de variación anual e interanual (%)

Operacións			2025				2026
	2024	2025	Tr. I	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. I
Gasto en consumo final	3,0	3,1	3,4	3,2	2,9	3,0	3,0
-Gasto en consumo final dos fogares e ISFLSF	3,1	3,4	3,8	3,4	3,1	3,1	3,3
-Gasto en consumo final das AAPP	2,9	2,4	2,4	2,5	2,3	2,5	2,4
Formación bruta de capital	4,7	5,8	4,7	5,2	7,5	5,7	5,8
Demanda interna (en termos nacionais) ⁽¹⁾	3,3	3,5	3,6	3,5	3,8	3,4	3,5
Exportacións de bens e servizos	3,2	3,6	3,4	4,1	3,1	3,7	0,8
Importacións de bens e servizos	2,9	6,2	5,3	6,4	6,6	6,6	3,2
Demanda externa (en termos nacionais) ⁽¹⁾	0,2	-0,7	-0,5	-0,6	-1,1	-0,8	-0,8
PRODUTO INTERIOR BRUTO	3,5	2,8	3,1	2,9	2,7	2,6	2,7

⁽¹⁾ Achega ao crecemento do PIB pm.

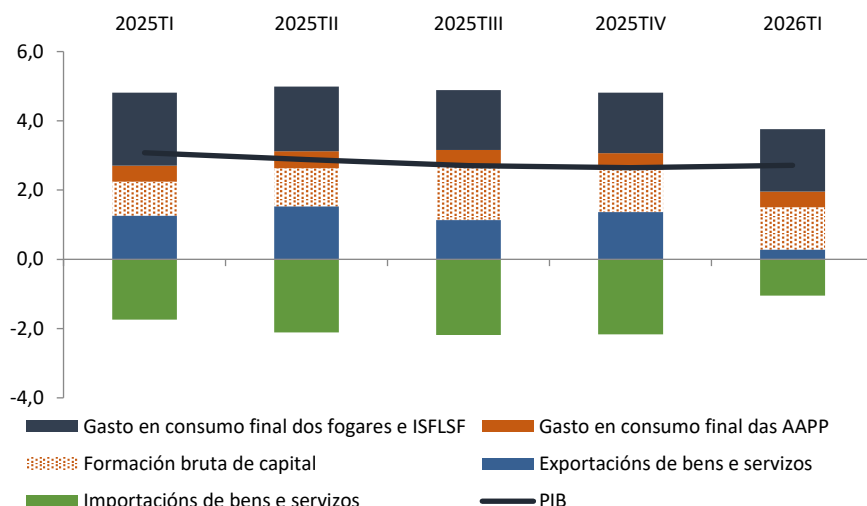
Fonte: Contabilidad nacional trimestral (INE). Revisión estatística 2024

En contraste, o sector exterior exerceu unha contribución negativa ao crecemento ao longo de todo o período. As exportacións de bens e servizos mantiveron un comportamento dinámico durante 2025, con taxas interanuais comprendidas entre o 3,1 % e o 4,1 %, aínda que no primeiro trimestre de 2026 o seu ritmo de avance reduciuse ata o 0,8 %, en consonancia coa desaceleración da demanda internacional. Pola súa banda, as importacións rexistraron un crecemento superior ao das exportacións ao longo de todo o período, con taxas superiores ao 6 % durante a maior parte de 2025, favorecidas polo vigor da demanda interna, aínda que tamén moderaron o seu avance ata o 3,2 % no primeiro trimestre de 2026. Como resultado, a demanda externa mantivo unha contribución negativa ao crecemento do PIB durante todo o período analizado.

Esta composición do crecemento tamén se aprecia no gráfico de achegas ao PIB. O consumo final constitúe de forma continuada o principal compoñente do crecemento, aínda que cunha achega lixeiramente inferior á observada a comezos de 2025. O investimento gaña protagonismo ao longo do ano, alcanzando a súa maior contribución no terceiro trimestre antes de moderarse con posterioridade, mentres que o sector exterior presenta unha achega cada vez máis reducida como consecuencia da desaceleración das exportacións e do mantemento dun elevado volume de importacións. En conxunto, o patrón de crecemento da economía española continúa sustentándose

fundamentalmente na fortaleza da demanda interna, nun contexto no que o menor dinamismo da economía internacional limita a contribución do sector exterior.

Taxa de variación interanual do PIB e achegas dos agregados de demanda

Fonte: Contabilidad nacional trimestral (INE). Revisión estatística 2024

As previsións macroeconómicas para España en 2026 elabóranse nun contexto internacional marcado por unha elevada incerteza xeopolítica. O principal foco de risco deriva da intensificación do conflito en Oriente Próximo e das tensións arredor do estreito de Ormuz, unha infraestrutura estratéxica para o transporte mundial de petróleo e gas. As interrupcións no subministro de materias primas enerxéticas durante os primeiros meses de 2026 provocaron un incremento significativo do prezo do cru, superior ao considerado nos escenarios centrais da maioría dos organismos internacionais, o que contribuíu a deteriorar as perspectivas da economía mundial. A evolución posterior do conflito caracterizouse por unha nova escalada das hostilidades entre Estados Unidos e Irán, con ataques militares continuados e novas perturbacións no tráfico marítimo a través do estreito de Ormuz. Aínda que continúan os esforzos diplomáticos para alcanzar un novo alto o fogo e restablecer a seguridade da navegación, a situación segue sendo altamente inestable e mantén elevados os riscos á baixa para a actividade económica mundial, en especial a través dos prezos da enerxía, do comercio internacional e das condicións financeiras.

A táboa seguinte recolle as previsións macroeconómicas para España en 2026 elaboradas polo Banco de España, a AIReF, o FMI, a OCDE e a Comisión Europea. En termos xerais, os cinco organismos manteñen unha valoración relativamente favorable das perspectivas da economía española. A pesar da deterioración do escenario internacional, todos prevén que España continúe rexistrando un ritmo de crecemento superior ao da maioría das economías da zona euro, sustentado fundamentalmente na fortaleza da demanda interna, no dinamismo do mercado laboral e no impulso do investimento, favorecido pola execución dos fondos europeos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia.

Con todo, tamén existe consenso en que o crecemento se moderará respecto aos rexistros dos anos anteriores como consecuencia do menor dinamismo do comercio internacional, do encarecemento da enerxía e do incremento da incerteza.

Previsións macroeconómicas. España. TVI (%). Ano 2026

	Banco de España (xuño 2026)	AIReF (xullo 2026)	FMI (maio 2026)	OCDE (xuño 2026)	Comisión Europea (maio 2026)
PIB por compoñentes de demanda					
Gasto en consumo final nacional privado	2,6	2,8	2,5	2,6	2,9
Gasto en consumo final nacional das AA.PP.	1,5	2,2	2,3	1,4	1,7
Formación bruta de capital fixo	4,1	4,3	4,1	4,1	4,4
Demanda nacional ⁽¹⁾	2,7	2,8	2,8	2,6	2,8
Exportacións de bens e servizos	0,8	1,3	2,0	0,6	1,1
Importacións de bens e servizos	2,1	2,5	4,0	1,7	2,4
Produto interior bruto	2,3	2,5	2,1	2,2	2,4
Produto interior bruto nominal	5,0	5,3	5,1	4,9	4,6
Taxa de paro	10,0	10,2	9,8	10,2	9,9

(1) En Banco de España, AIReF e Comisión Europea: Achega ao crecemento do PIB

Fonte: Banco de España, AIReF, FMI, OCDE e Comisión Europea

No que respecta ao produto interior bruto, as previsións sitúanse nun intervalo relativamente reducido, entre o 2,1 % estimado polo FMI e o 2,5 % da AIReF. O Banco de España, a OCDE e a Comisión Europea proxectan taxas comprendidas

entre o 2,2 % e o 2,4 %, polo que existe un amplo consenso en que a economía española manterá un crecemento sólido, aínda que inferior ao observado en 2025, en consonancia coa desaceleración da economía internacional.

A demanda interna continuará sendo o principal motor do crecemento. O consumo privado presenta unhas previsións moi similares entre institucións, cun incremento comprendido entre o 2,5 % e o 2,9 %. A Comisión Europea é a máis optimista, mentres que o FMI adopta unha posición algo máis prudente. Estas estimacións sustentan a expectativa de que a creación de emprego, o aumento da renda dispoñible dos fogares e a relativa solidez da confianza dos consumidores continúen apoiando o gasto das familias.

Pola súa banda, a formación bruta de capital fixo constitúe outro dos piares do crecemento previsto. As cinco institucións coinciden practicamente nas súas estimacións, con taxas situadas entre o 4,1 % e o 4,4 %, o que reflicte un elevado consenso sobre a continuidade do ciclo investidor. Esta evolución explícase polo desenvolvemento dos proxectos financiados cos fondos europeos, pola boa situación financeira das empresas e polo mantemento do investimento en construción e activos intanxibles.

En contraste, o sector exterior é o compoñente no que se observan maiores diferenzas entre as previsións. Aínda que todas as institucións prevén un avance moderado das exportacións, as estimacións oscilan entre o 0,6 % da OCDE e o 2,0 % do FMI. Ao mesmo tempo, todas anticipan un crecemento das importacións superior ao das exportacións, especialmente o FMI e a AIReF, o que se traducirá nunha contribución negativa ou moi reducida da demanda externa ao crecemento do PIB. Este comportamento está relacionado coa moderación da demanda internacional e co impacto do encarecemento da enerxía e dos custos de transporte asociados ás tensións xeopolíticas.

No mercado laboral tamén se aprecia unha elevada coincidencia entre organismos. A taxa de paro prevista sitúase entre o 9,8 % e o 10,2 %, arredor do 10 % en todas as estimacións. A Comisión Europea presenta a previsión máis favorable, mentres que a AIReF e a OCDE se amosan algo máis cautelosas. En todo caso, todas coinciden en que o emprego continuará medrando, aínda que a un ritmo máis moderado, permitindo que a taxa de desemprego se manteña nos niveis máis baixos desde antes da crise financeira.

Finalmente, o PIB nominal crecerá entre o 4,6 % e o 5,3 % segundo as cinco institucións. Esta evolución evidencia que, malia a moderación do crecemento real, a inflación continuará sendo relativamente elevada durante 2026,

impulsada principalmente polo incremento dos prezos da enerxía derivado das tensións en Oriente Próximo.

En síntese, as previsións presentan un elevado grao de converxencia e debuxan un escenario no que a economía española continuará mostrando unha capacidade de crecemento superior á da maioría das economías europeas.

O dinamismo da demanda interna, o investimento e o mercado laboral seguirán sustentando a actividade económica, mentres que o sector exterior continuará condicionado pola debilidade do contexto internacional. Con todo, os principais organismos coinciden en advertir de que os riscos seguen orientados á baixa, especialmente aqueles vinculados á evolución do conflito en Oriente Próximo, ao comportamento dos prezos da enerxía e ao seu impacto sobre o comercio internacional, o investimento e a confianza dos axentes económicos.

A táboa seguinte recolle as previsións macroeconómicas para España en 2027 elaboradas polo Banco de España, a AIReF, o FMI, a OCDE e a Comisión Europea. En comparación con 2026, os cinco organismos coinciden en anticipar unha moderación adicional do crecemento económico, en consonancia coa desaceleración da demanda interna e coa persistencia dun contexto internacional marcado pola incerteza xeopolítica e a debilidade do comercio mundial.

Previsións macroeconómicas. España. TVI (%). Ano 2027

	Banco de España (xuño 2026)	AIReF (xullo 2026)	FMI (maio 2026)	OCDE (xuño 2026)	Comisión Europea (maio 2026)
PIB por compoñentes de demanda					
Gasto en consumo final nacional de fogares	1,6	2,2	2,2	1,7	2,0
Gasto en consumo final nacional das AA.PP.	1,7	2,0	1,5	1,1	1,8
Formación bruta de capital fixo	2,2	2,7	1,7	2,1	2,8
Demanda nacional ⁽¹⁾	1,7	2,2	1,9	1,7	2,0
Exportacións de bens e servizos	2,6	3,4	2,5	2,0	2,3
Importacións de bens e servizos	2,8	4,1	2,8	2,2	2,8
Produto interior bruto	1,7	2,1	1,8	1,7	1,9
Produto interior bruto nominal	4,3	4,7	4,8	4,0	3,9
Taxa de paro	9,8	10,1	9,8	9,8	9,6

(1) En Banco de España, AIReF e Comisión Europea: Achega ao crecemento do PIB

Fonte: Banco de España, AIReF, FMI, OCDE e Comisión Europea

As previsións para o PIB sitúanse nun intervalo relativamente reducido, entre o 1,7 % do Banco de España e da OCDE e o 2,1 % da AIReF, mentres que o FMI e a Comisión Europea estiman un crecemento do 1,8 % e do 1,9 %, respectivamente. Esta limitada dispersión reflicte un elevado consenso sobre a continuidade do proceso de desaceleración da economía española, aínda que mantendo un ritmo de crecemento positivo.

A demanda interna continuará sendo o principal motor do crecemento. O consumo privado presenta previsións comprendidas entre o 1,6 % e o 2,2 %, mentres que a formación bruta de capital fixo crecerá entre o 1,7 % e o 2,8 %, apoiada aínda pola execución dos fondos europeos, aínda que con menor intensidade que en 2026. Pola súa banda, o consumo público mostra unha maior variabilidade entre institucións, con taxas situadas entre o 1,1 % e o 2,0 %.

No sector exterior prevese unha recuperación das exportacións respecto ao ano anterior, con incrementos de entre o 2,0 % e o 3,4 %. Non obstante, o crecemento das importacións tamén será significativo, con taxas comprendidas entre o 2,2 % e o 4,1 %, polo que a contribución da demanda externa ao PIB continuará sendo reducida.

As previsións para o mercado laboral tamén son moi coincidentes. A taxa de paro oscila entre o 9,6 % da Comisión Europea e o 10,1 % da AIReF, mentres que o Banco de España, o FMI e a OCDE sitúana no 9,8 %, consolidando así a tendencia descendente do desemprego, aínda que a un ritmo máis moderado.

En conxunto, as previsións para 2027 debuxan un escenario de crecemento máis moderado, pero aínda positivo, sustentado fundamentalmente pola demanda interna e por un mercado laboral resiliente. Con todo, os organismos coinciden en sinalar que a evolución da economía continuará condicionada polos riscos asociados ao contexto xeopolítico, aos prezos da enerxía e á evolución do comercio internacional.

1.3 Evolución recente da economía galega.

No contexto descrito anteriormente, a economía galega continuou mostrando unha evolución favorable durante 2025 e no primeiro trimestre de 2026, mantendo un ritmo de crecemento sólido a pesar da moderación da actividade

económica nos principais países europeos e da persistencia dun escenario internacional marcado pola incerteza xeopolítica e comercial.

Entre os factores estruturais que contribúen á resiliencia da economía galega destaca a favorable evolución da produtividade nos últimos anos. A isto únese unha estrutura produtiva cun peso relativamente elevado da industria e unha marcada orientación exportadora, características que favorecen a competitividade da economía galega e contribúen a soste o crecemento da actividade. A especialización en sectores como a automoción, a industria agroalimentaria, a pesca, a madeira ou o téxtil permite, ademais, aproveitar a demanda dos mercados internacionais, aínda que tamén incrementa a exposición da economía galega á evolución do comercio exterior e ás perturbacións das cadeas globais de subministración.

Segundo as Contas económicas trimestrais do IGE, o produto interior bruto de Galicia medrou un 2,6 % en termos reais no conxunto de 2025, dúas décimas menos que no ano anterior (2,8 %). A evolución ao longo do exercicio foi desigual, cun primeiro trimestre especialmente dinámico, no que o PIB aumentou un 2,9 % interanual, seguido dunha moderación gradual ata o 2,2 % no terceiro trimestre. Nos últimos meses do ano produciuse unha certa recuperación, acadándose unha taxa do 2,4 % no cuarto trimestre, rexistro que se mantivo tamén no primeiro trimestre de 2026.

Produto interior bruto. Índices de volume. Referencia 2020

Datos corrixidos de efectos estacionais e de calendario

	202 4	202 5	2025				202 6
			Tr. I	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. I
Variación interanual	2,8	2,6	2,9	2,7	2,2	2,4	2,4
Variación intertrimestral	--	--	0,8	0,4	0,5	0,7	0,7

Fonte: IGE. Contas económicas trimestrais. Revisión estatística 2024

En termos intertrimestrais, a actividade económica mantivo unha evolución positiva durante todo o período analizado. O PIB incrementouse un 0,8 % no primeiro trimestre de 2025, moderouse ata o 0,4 % no segundo trimestre e recuperou dinamismo na segunda metade do ano, cun avance do 0,5 % no terceiro trimestre e do 0,7 % no cuarto. No primeiro trimestre de 2026

mantívose este último ritmo de crecemento, o que indica unha continuidade da expansión económica ao inicio do exercicio.

En comparación coa economía española, Galicia presentou un perfil de crecemento semellante. Mentres que España rexistrou taxas interanuais comprendidas entre o 2,6 % e o 3,1 % ao longo de 2025 e acadou un crecemento do 2,7 % no primeiro trimestre de 2026, Galicia situouse entre o 2,2 % e o 2,9 %, cun avance do 2,4 % no inicio de 2026. Este diferencial explícase, en boa medida, pola distinta evolución demográfica e do mercado de traballo. Este diferencial ven explicado por unha evolución mais moderada da poboación e da ocupación e pola asimetría nos motores sectoriais de crecemento por unha banda o turismo internacional fronte a unha maior especialización industrial de Galicia e a súa vinculación a sectores con alto valor engadido. Con todo, esta circunstancia vese parcialmente compensada pola favorable evolución da produtividade e por unha estrutura produtiva cun maior peso da industria e das actividades orientadas á exportación, factores que reforzan a competitividade da economía galega e contribúen a soste un patrón de crecemento sólido e equilibrado.

A composición do crecemento da economía galega durante 2025 e no primeiro trimestre de 2026 confirma que a demanda interna continuou sendo o principal motor da actividade, mentres que a contribución do sector exterior resultou máis reducida e mostrou unha certa volatilidade ao longo do período.

Trátase dun patrón semellante ao observado no conxunto da economía española, aínda que con algunhas diferenzas relevantes. En Galicia, a demanda interna presenta unha composición máis equilibrada, cun maior peso relativo do consumo e menor dependencia da formación bruta de capital, un compoñente que adoita mostrar unha maior volatilidade.

Pola contra, na economía española o investimento ten un maior protagonismo dentro da demanda interna. Ao mesmo tempo, a economía galega presenta un maior grao de apertura e un peso das exportacións sobre o PIB superior ao do conxunto de España, polo que a evolución do sector exterior ten unha maior relevancia para a actividade económica. Neste contexto, as exportacións galegas mostraron un comportamento menos dinámico no período analizado, condicionado pola debilidade da demanda dos principais mercados europeos, aínda que a maior orientación exportadora da economía galega constitúe tamén un factor estrutural de apoio ao crecemento.

A demanda interna mantivo unha contribución estable ao crecemento do PIB, cunha achega do 2,4 % no conxunto de 2025 e no primeiro trimestre de 2026. O consumo final incrementouse un 2,1 % en 2025, apoiado tanto no gasto dos fogares como no das administracións públicas.

O consumo privado presentou unha evolución irregular ao longo do ano, cunha aceleración no segundo trimestre e unha posterior moderación, aínda que recuperou dinamismo no primeiro trimestre de 2026, favorecido pola evolución positiva do emprego, a mellora da renda dispoñible dos fogares e a contención das presións inflacionistas. Pola súa banda, o consumo das administracións públicas mantivo un comportamento positivo, aínda que con certa desaceleración cara ao final do período.

O investimento destacou como o compoñente máis dinámico da demanda interna. A formación bruta de capital medrou un 4,2 % en 2025, con taxas especialmente elevadas durante a primeira metade do exercicio, o que reflicte o mantemento do esforzo investidor das empresas e das administracións públicas, favorecido pola execución dos fondos europeos e pola necesidade de acometer investimentos asociados á transformación dixital e á transición enerxética. Aínda que o seu ritmo de avance foi moderándose ao longo do ano, continuou rexistrando un crecemento sólido no primeiro trimestre de 2026.

Pola contra, o sector exterior mostrou unha evolución máis irregular. As exportacións permaneceron practicamente estancadas no conxunto de 2025, con fortes oscilacións entre trimestres, alternando períodos de crecemento con descensos, en consonancia coa perda de dinamismo do comercio internacional e coa debilidade da actividade nas principais economías europeas. As importacións tamén presentaron un comportamento volátil, de maneira que a demanda externa realizou unha achega moi reducida ao crecemento do PIB, practicamente nula no primeiro trimestre de 2026.

Demanda. Índices de volume. Referencia 2020

Datos corrixidos de efectos estacionais e de calendario. Taxas de variación interanual (%)

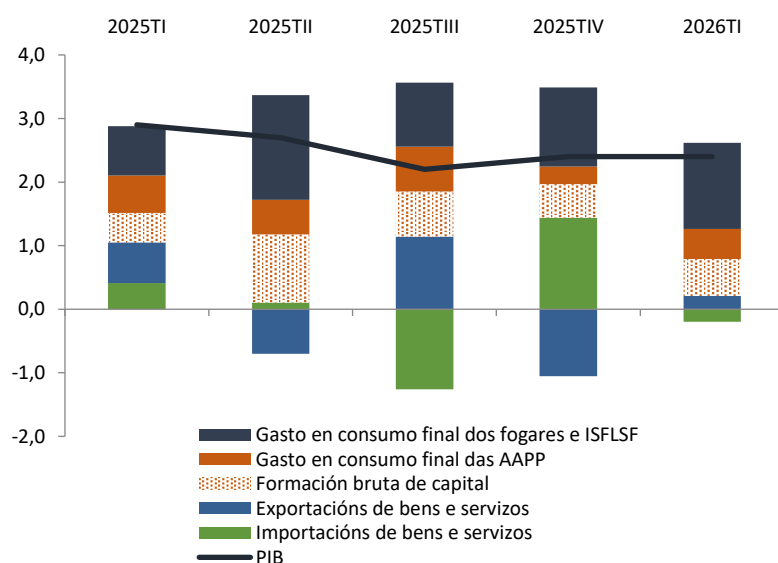
Operacións	2024	2025	2025				2026
			Tr. I	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. I
Gasto en consumo final	2,7	2,1	1,6	2,7	2,1	1,8	2,2
-Gasto en consumo final dos fogares e ISFLSF	1,6	2,0	1,3	2,8	1,7	2,1	2,3
-Gasto en consumo final das AAPP	5,8	2,3	2,6	2,4	3,1	1,2	2,1
Formación bruta de capital	1,3	4,2	2,8	6,6	4,3	3,2	3,5
Demanda interna (en termos nacionais) ⁽¹⁾	2,4	2,4	1,8	3,3	2,4	2,0	2,4
Exportacións de bens e servizos	3,1	0,0	1,2	-1,3	2,2	-2,0	0,4
Importacións de bens e servizos	2,5	-0,3	-0,8	-0,2	2,5	-2,8	0,4
Demanda externa (en termos nacionais) ⁽¹⁾	0,4	0,2	1,1	-0,6	-0,2	0,4	0,0
PRODUTO INTERIOR BRUTO	2,8	2,6	2,9	2,7	2,2	2,4	2,4

Fonte: IGE. Contas económicas trimestrais. Revisión estatística 2024

(1) Achega ao crecemento do PIB pm.

En comparación coa economía española, mantense un patrón de crecemento baseado fundamentalmente na demanda interna. Non obstante, mentres que en España o consumo privado mostrou un maior dinamismo, favorecido pola intensa creación de emprego e polo incremento da poboación asociado aos fluxos migratorios, en Galicia destacou especialmente o comportamento do investimento, ao tempo que o sector exterior se viu máis condicionado pola elevada especialización exportadora da economía galega e pola feble evolución da demanda nos seus principais mercados de destino.

Taxa de variación interanual do PIB e achegas dos agregados de demanda

Fonte: IGE. Contas económicas trimestrais. Revisión estatística 2024

Desde a perspectiva da oferta, a evolución recente da economía galega reflicte un patrón de crecemento relativamente equilibrado entre os principais sectores produtivos. Aínda que as actividades de servizos continúan sendo o principal soporte da expansión económica, durante 2025 obsérvase unha maior contribución da industria, en liña coa recuperación experimentada por parte da actividade manufactureira e co comportamento favorable dalgúns dos principais sectores exportadores da economía galega.

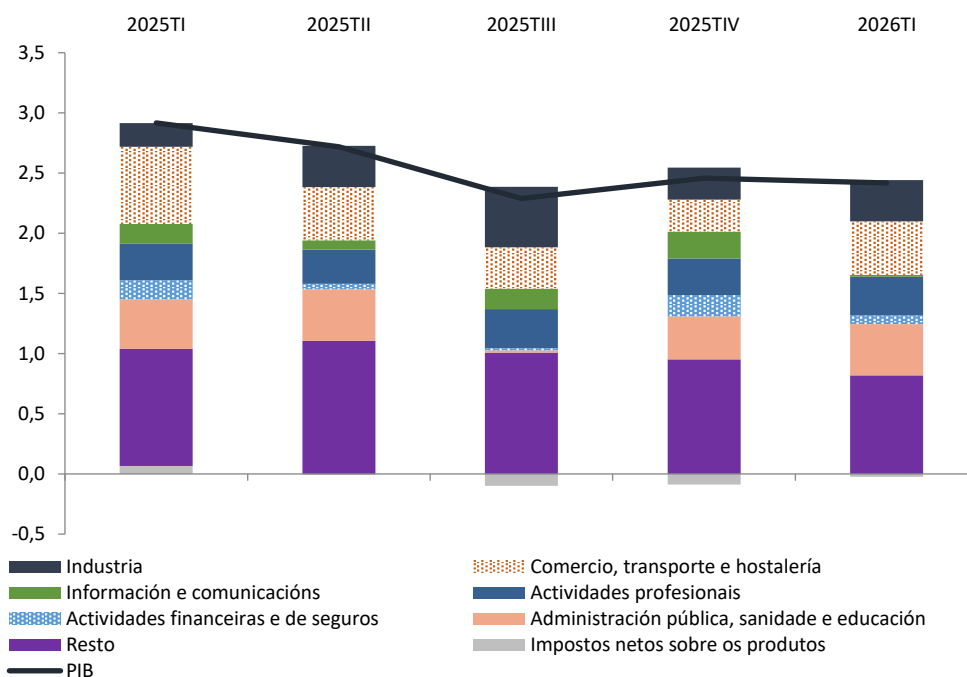
As actividades de servizos mantiveron a maior achega ao crecemento do PIB ao longo de todo o período analizado. Dentro delas, o comercio, o transporte e a hostalaría continuaron sendo a principal fonte de crecemento, aínda que a súa contribución se foi moderando conforme avanzou 2025, tras o forte dinamismo rexistrado nos anos posteriores á recuperación da pandemia. Pola súa banda, as actividades profesionais e os servizos públicos mantiveron unha achega relativamente estable durante todo o período, contribuíndo a dotar de maior estabilidade ao conxunto da actividade económica.

A industria incrementou progresivamente a súa contribución ao crecemento durante os tres primeiros trimestres de 2025, converténdose nun dos principais elementos dinamizadores da economía galega. Este comportamento resulta coherente coa mellora observada na actividade manufactureira, favorecida pola normalización das cadeas de subministración, a recuperación dalgúns mercados exteriores e a competitividade de ramas con forte implantación en Galicia, como a automoción, a industria agroalimentaria ou a transformación da madeira. Aínda que a súa achega se moderou lixeiramente nos últimos trimestres, continuou situándose entre as máis relevantes ao comezo de 2026.

Finalmente, o agregado correspondente ao resto de ramas de actividade realizou unha contribución positiva e relativamente estable ao longo de todo o período, reforzando a idea dun crecemento sustentado nunha base produtiva diversificada.

En conxunto, a composición sectorial do crecemento pon de manifesto unha economía galega na que os servizos continúan actuando como principal motor da actividade, pero na que a industria recupera protagonismo e contribúe a facer máis equilibrado o patrón de crecemento. Esta evolución resulta coherente coa especialización produtiva de Galicia e coa maior orientación exportadora da súa economía respecto ao conxunto de España.

Taxa de variación interanual do PIB e achegas dos agregados de oferta

Fonte: IGE. Contas económicas trimestrais. Revisión estatística 2024

A evolución das horas efectivamente traballadas resulta coherente co patrón de crecemento descrito nos apartados anteriores, caracterizado por unha expansión da actividade sustentada tanto no dinamismo de determinados sectores produtivos como nunha evolución favorable da produtividade.

A análise das horas efectivamente traballadas confirma a continuidade da creación de emprego na economía galega durante 2025 e no primeiro trimestre de 2026, aínda que cun ritmo inferior ao do crecemento do produto interior bruto. Esta evolución pon de manifesto que unha parte significativa do avance da actividade económica estivo sustentada nun incremento da produtividade, en liña coa evolución observada nos últimos anos.

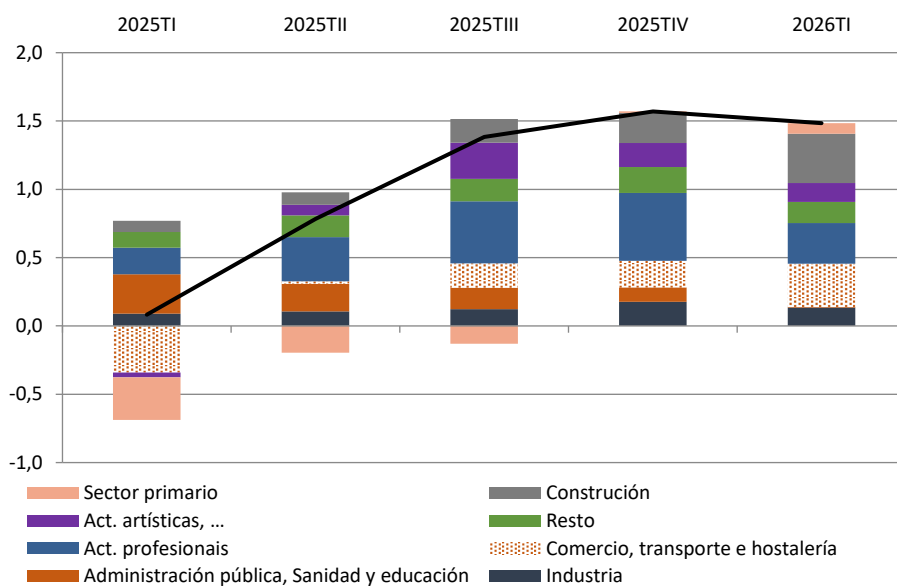
As actividades de servizos continuaron concentrando a maior parte do incremento das horas traballadas. Dentro delas, destacan as actividades profesionais, que mantiveron unha contribución crecente ao longo de 2025 e continuaron sendo unha das ramas máis dinámicas no inicio de 2026. Tamén o comercio, o transporte e a hostalaría reforzaron progresivamente a súa achega ao emprego, recuperando dinamismo tras un inicio de ano máis moderado. Pola contra, a Administración pública, a sanidade e a educación foron reducindo gradualmente a súa contribución ao crecemento das horas

traballadas, reflectindo unha progresiva normalización tras a forte expansión rexistrada nos anos anteriores.

A industria mantivo unha contribución positiva e relativamente estable durante todo o período analizado, coherente coa evolución favorable da actividade manufacturera. Pola súa banda, a construción gañou protagonismo de forma progresiva, alcanzando a súa maior achega no primeiro trimestre de 2026, en consonancia co dinamismo do investimento. O sector primario continuou presentando unha contribución moi reducida, aínda que mellorou lixeiramente cara ao final do período.

En termos agregados, as horas traballadas aceleraron o seu crecemento ao longo de 2025, pasando dun incremento interanual do 0,1 % no primeiro trimestre ao 1,6 % no cuarto, mantendo posteriormente unha taxa do 1,5 % no primeiro trimestre de 2026. Este comportamento, xunto co maior avance do PIB no mesmo período, indica que a economía galega continuou aumentando a súa capacidade produtiva sen que o crecemento descansase exclusivamente na utilización do factor traballo. Así, a mellora da produtividade seguiu desempeñando un papel relevante na evolución recente da actividade económica, contribuíndo a explicar a resiliencia da economía galega nun contexto internacional menos favorable.

Taxa de variación interanual das horas e achegas segundo rama de actividade

Fonte: IGE. Contas económicas trimestrais. Revisión estatística 2024

Desenvolvemento sustentable

O crecemento económico constitúe un elemento esencial para mellorar o nivel de vida da poboación, aínda que por si só non resulta suficiente para avaliar o progreso dunha sociedade. Cada vez cobra maior importancia a análise doutras dimensións do desenvolvemento, como a cohesión social, a igualdade de oportunidades, a transformación dixital ou a sustentabilidade ambiental, ámbitos recollidos na Axenda 2030 para o Desenvolvemento Sustentable e que se avalían mediante indicadores complementarios ao PIB.

A evolución recente da economía galega estivo acompañada dunha mellora en boa parte destes indicadores. Ao longo da última década, Galicia reduciu as diferenzas con España tanto en PIB per cápita como en renda bruta dispoñible dos fogares por habitante, ao tempo que consolidou avances relevantes en distintos ámbitos sociais, económicos e ambientais.

No ámbito da cohesión social, malia o impacto da pandemia e da posterior crise enerxética, a mellora do mercado de traballo e as medidas de apoio aos colectivos máis vulnerables favoreceron unha redución da desigualdade. O indicador de distribución da renda S80/S20, que mide a relación entre a renda obtida polo 20 % da poboación con maiores ingresos e a correspondente ao 20 % con menores ingresos, reduciuse de forma apreciable na última década (coa excepción do ano 2020), mentres que a taxa AROPE descendeu en case seis puntos desde 2015. Os indicadores con información dispoñible para 2025 reforzan esta evolución favorable, cun novo descenso da taxa de temporalidade, do desemprego xuvenil e do desemprego de longa duración, un incremento da taxa de ocupación e unha maior proporción de fogares con todos os seus membros activos ocupados.

Tamén se produciron avances no ámbito da igualdade de xénero. A fenda de xénero na taxa de actividade reduciuse de maneira significativa na última década e situouse en 5,9 puntos porcentuais en 2025, o valor máis reducido da serie recente. Así mesmo, aumentou a presenza de mulleres en postos directivos, aínda que este indicador continúa por debaixo da media estatal.

No proceso de transformación dixital tamén se observan progresos. En 2025, o 96,5 % das vivendas galegas dispoñían de conexión de banda larga, unha porcentaxe moi próxima á rexistrada no conxunto de España. Pola súa banda, o emprego nas actividades de información e comunicación mantívose estable,

aínda que segue representando unha menor proporción do emprego total que a media española.

No eido da transición ecolóxica, Galicia continúa destacando polo elevado peso das enerxías renovables na produción de electricidade. En 2025, estas representaron o 82,4 % da xeración eléctrica, unha porcentaxe moi superior á media española, o que reforza a posición de Galicia como unha das comunidades autónomas con maior presenza de fontes renovables no sistema eléctrico.

Indicadores complementarios

			2015	2019	2024	2025
Transición eco-lóxica	Emisións de GEI (toneladas per cápita)	Galicia	6,8	4,2	2,6	..
		España	6,0	5,4	4,4	..
	Enerxías renovables (% na produción de electricidade)	Galicia	51,6	65,3	84,6	82,4
		España	35,6	37,8	56,8	55,5
Transformación dixital	Vivendas con conexión de banda larga (%)	Galicia	75,2	88,1	95,1	96,5
		España	77,8	91,2	96,8	97,4
	Emprego en información e comunicación (%)	Galicia	2,1	2,6	3,1	3,1
		España	3,0	3,0	3,8	3,8
	Gasto en I+D (% do PIB)	Galicia	0,9	1,0	1,3	..
		España	1,2	1,2	1,5	..
Igualdade de xé-nero	Fenda de xénero na taxa de actividade (pp)	Galicia	9,9	8,5	7,9	5,9
		España	12,0	11,0	10,0	9,4
	Mulleres en cargos directivos (%)	Galicia	30,2	35,1	27,9	34,3
		España	30,4	33,7	35,2	37,0
	Abandono educativo temperán (%)	Galicia	17,0	12,6	10,8	10,4
		España	20,0	17,3	13,0	12,8
	Taxa de temporalidade (% dos asalariados)	Galicia	25,4	26,5	15,9	13,8
		España	25,1	26,3	15,9	15,3
	Taxa de desemprego xuvenil (% da poboación activa menor de 25 anos)	Galicia	43,5	27,8	25,7	24,7
		España	48,3	32,5	26,5	24,9
	Taxa de desemprego de longa duración (%)	Galicia	10,6	4,6	3,1	2,6
		España	11,4	5,3	3,8	3,4
	Taxa de ocupación (% da poboación de 16-64 anos)	Galicia	58,7	64,7	67,3	68,6
		España	58,7	64,3	67,2	68,1
	Taxa AROPE (%)	Galicia	24,3	19,4	18,4	..
		España	28,8	27,0	25,7	..
	Índice de Gini (0=igualdade máxima)	Galicia	0,287	0,261	0,246	..
		España	0,345	0,321	0,308	..
Cohesión social	Desigualdade da distribución da renda S80/S20	Galicia	4,5	4,0	3,7	..
		España	6,6	5,8	5,2	..
	Fogares con todos os activos ocupados (% dos fogares con activos)	Galicia	72,5	82,3	86,2	87,5
		España	69,8	79,4	83,1	84,0

Fontes: IGE, INE, Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico e Red Eléctrica Española

1.4 Escenario macroeconómico 2026 – 2027.

As previsións macroeconómicas continúan condicionadas por un contexto internacional caracterizado por unha elevada incerteza. A persistencia das tensións xeopolíticas, o repunte dos prezos da enerxía e doutras materias primas, incluídos os fertilizantes, a crecente fragmentación do comercio internacional e a moderación do crecemento das principais economías europeas seguen representando os principais factores de risco para a evolución da actividade económica. O incremento do prezo dos fertilizantes pode trasladarse aos custos de produción do sector agrario e xerar presións adicionais sobre os prezos dos produtos agrícolas e alimentarios.

Neste contexto, o escenario macroeconómico para Galicia fórmulase baixo un criterio de prudencia e asume unha progresiva normalización da contorna económica, sen considerar a materialización de escenarios adversos adicionais que poidan afectar de forma significativa ao comercio exterior, aos mercados enerxéticos ou ás condicións financeiras.

Tras rexistrar un crecemento do 2,8 % en 2024 e do 2,6 % en 2025, espérase que a economía galega modere gradualmente o seu ritmo de avance ata o 2,1 % en 2026 e o 1,9 % en 2027. Esta evolución resulta coherente coa desaceleración prevista para o conxunto da economía española e da área do euro, aínda que Galicia continuará mostrando un comportamento relativamente sólido, apoiado na fortaleza da demanda interna e na capacidade do seu tecido produtivo para adaptarse a un contexto internacional menos favorable. En 2027, a celebración do Ano Santo Xacobeo constituirá, ademais, un factor específico de apoio á actividade, especialmente a través do seu impacto sobre o turismo e as actividades vinculadas a el.

A demanda interna continuará sendo o principal soporte do crecemento durante o período de previsión. O consumo privado manterá unha evolución positiva, aínda que cun ritmo máis moderado que en 2025, sustentado pola favorable evolución do mercado laboral e polo incremento das rendas dos fogares. Non obstante, o repunte previsto da inflación en 2026 podería limitar parcialmente a capacidade adquisitiva das familias e moderar o avance do consumo. Pola súa banda, o consumo público continuará desacelerándose, tras o forte crecemento rexistrado nos últimos anos, aproximándose progresivamente a taxas máis acordes coa evolución tendencial do gasto público.

O investimento continuará mostrando un comportamento dinámico, aínda que cunha moderación gradual ao longo do horizonte de previsión. A formación bruta de capital crecerá un 3,4 % en 2026 e un 2,7 % en 2027, apoiada na continuidade da execución dos proxectos vinculados aos fondos europeos e nunhas condicións de financiamento máis favorables que as existentes durante o período de maior restrición monetaria. Con todo, a persistencia da incerteza internacional e a moderación da actividade económica poderían limitar a intensidade da recuperación do investimento privado.

O sector exterior recuperará un comportamento máis favorable tras o estancamento rexistrado en 2025. As exportacións de bens e servizos volverán medrar en 2026 e intensificarán o seu dinamismo en 2027, aínda que a súa evolución continuará condicionada pola recuperación da demanda dos principais mercados de destino e pola evolución do comercio internacional. Neste último ano, a celebración do Ano Santo Xacobeo poderá proporcionar un impulso adicional ás exportacións de servizos, a través do incremento esperado dos fluxos turísticos e do gasto dos visitantes procedentes do exterior. Como consecuencia, a demanda externa volverá realizar unha achega positiva ao crecemento do PIB durante o período de previsión.

No mercado de traballo prevese que continúe a creación de emprego, aínda que a un ritmo inferior ao dos últimos exercicios, en consonancia coa moderación prevista da actividade económica. Os ocupados aumentarán un 1,7 % en 2026 e un 0,7 % en 2027, mentres que os postos de traballo equivalentes a tempo completo crecerán un 1,0 % e un 0,7 %, respectivamente. Esta evolución permitirá que a taxa de paro continúe reducíndose ata situarse no 7,7 % en 2027, o nivel máis baixo desde antes da crise financeira.

As previsións apuntan tamén a que o crecemento da economía galega continuará apoiándose nunha evolución favorable da produtividade. Tanto a produtividade por posto de traballo equivalente a tempo completo como a produtividade por hora traballada manterán avances positivos ao longo do período de previsión, contribuíndo ao crecemento potencial da economía e ao reforzo da competitividade do tecido produtivo galego.

Este escenario está suxeito a importantes factores de risco. Entre eles destacan unha eventual prolongación das tensións xeopolíticas, novas perturbacións nos mercados enerxéticos e nas cadeas internacionais de subministración, unha intensificación das medidas proteccionistas e unha recuperación máis lenta da prevista nas principais economías europeas. Pola contra, unha maior capacidade de adaptación das empresas, unha execución

máis intensa dos investimentos asociados aos fondos europeos ou unha evolución máis favorable da produtividade poderían traducirse nun crecemento superior ao recollido neste escenario.

Evolución macroeconómica de Galicia

	2024	2025	2026	2027
PIB				
PIB real	2,8	2,6	2,1	1,9
PIB nominal	5,7	5,7	5,1	4,5
Compoñentes do PIB real				
Gasto en consumo final	2,7	2,1	1,7	1,0
- Gasto en consumo final dos fogares e ISFLSF	1,6	2,0	1,6	1,1
- Gasto en consumo final das AAPP	5,8	2,3	1,9	0,9
Formación bruta de capital	1,3	4,2	3,4	2,7
Contribución demanda interna	2,4	2,4	2,0	1,3
Exportación de bens e servizos	3,1	0,0	1,7	2,7
Importación de bens e servizos	2,5	-0,3	1,6	1,8
Deflactores				
Deflactor do PIB	2,8	3,0	2,9	2,6
Deflactor do Consumo Privado	3,9	2,5	3,3	2,7
Mercado laboral				
Ocupados	1,4	2,3	1,7	0,7
Taxa de paro	9,4	8,3	8,1	7,7
Taxa de actividade	53,2	53,5	54,0	53,9
PTETC	1,6	1,0	1,0	0,7
PTETC Asalariado	2,0	1,6	1,3	1,0
Horas traballadas	1,0	1,0	1,1	0,5
PIB real por PTETC	1,2	1,5	1,0	1,0
PIB real por hora traballada	1,9	1,6	1,0	1,3
Remuneración de asalariados	6,1	5,1	4,6	4,3
Remuneración por asalariado	4,0	3,4	3,3	3,3
PIB potencial e output gap				
PIB potencial	2,3	2,3	2,3	2,2
Contribucións ao crecemento potencial				
- Produtividade total dos factores	1,6	1,6	1,5	1,5
- Traballo	0,3	0,3	0,3	0,2
- Capital	0,4	0,4	0,5	0,5
Output gap (% do PIB potencial)	2,0	2,2	2,0	1,6

Notas: Variación en % salvo indicación en contrario

PTETC = Postos de traballo equivalentes a tempo completo

1.5 Crecemento potencial e output gap.

A Lei Orgánica 2/2012, de 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sostibilidade financeira establece que ningunha administración pública poderá incorrer en déficit estrutural, salvo nalgúñas circunstancias fixadas na devandita Lei. En virtude dela, é necesario dispor do cálculo do saldo estrutural para cada comunidade autónoma, así como para o Estado e a Seguridade Social.

As novas regras fiscais substitúen o indicador de base para establecer a senda fiscal dos países, empregando o gasto primario neto financiado a nivel nacional. Non obstante, apuntan á mellora do saldo estrutural primario para cumprir a traxectoria de referencia de déficit e débeda.

A obtención do saldo estrutural dunha administración pública consiste en medir o compoñente cíclico do dito saldo e calcular o compoñente estrutural como diferenza entre o observado e o cíclico. A Orde ECC/2741/2012, de 20 de decembro, sobre o cálculo das previsións tendenciais de ingresos e gastos e da taxa de referencia da economía española desenvolve a metodoloxía para o cálculo do PIB potencial e o compoñente cíclico dos ingresos e gastos públicos seguindo a metodoloxía da Comisión Europea. Esta metodoloxía foi revisada posteriormente pola Comisión Europea e as modificacións quedan recollidas na Orde ECC/493/2014 de 27 de marzo e na Orde ECC/1556/2016, de 28 de setembro.

O cálculo do compoñente cíclico realízase en dúas fases. En primeiro lugar, calcúlase o output gap ou fenda de produción e en segundo lugar, estímase unha relación (elasticidade) entre o saldo observado e a fenda cíclica.

O crecemento potencial e o output gap dunha economía son conceptos de gran utilidade para a análise económica e, en particular, para a toma de decisións de política económica. Constitúen a referencia básica para avaliar a posición cíclica da economía e efectuar o diagnóstico sobre a orientación das políticas económicas.

Defínese o produto potencial como o nivel de produción en termos reais que unha economía é capaz de xerar utilizando os factores dispoñibles e a tecnoloxía existente, sen xerar presións inflacionarias. O output gap ou fenda de produción defínese como a diferenza entre o PIB observado ou previsto, en

termos reais, e o nivel estimado para o PIB potencial expresado en porcentaxe do PIB potencial.

A metodoloxía empregada para o cálculo do PIB potencial e do output gap para a economía galega⁴ segue no fundamental o contemplado nas ordes ministeriais ECC/2471/2012 de 20 de decembro, ECC/493/2014 de 27 de marzo e ECC/1556/2016, de 28 de setembro, que seguen, a súa vez, a metodoloxía da función de produción da Comisión Europea⁵, acordado no Grupo de traballo do output gap e aprobada polo Consello ECFIN. Esta metodoloxía esixe, por un lado, a estimación da produtividade total dos factores (PTF) e, por outro, a avaliación dos factores produtivos (emprego e capital) no seu nivel potencial.

No seguinte cadro recóllense para Galicia as taxas de crecemento previstas para o PIB real, o PIB potencial estimado, as contribucións das súas principais compoñentes e o output gap.

Evolución cíclica. Galicia

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
PIB real. TVA (%)	2,6	2,1	1,9	1,6	1,6	1,6
PIB potencial. TVA (%)	2,3	2,3	2,2	2,1	2,1	2,0
Achegas ao crecemento do PIB potencial (*)						
Produtividade total dos factores	1,6	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4
Traballo	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0
Capital	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6
Output gap (*)	2,2	2,0	1,6	1,1	0,6	0,2

(*) Porcentaxe do PIB

NAWRU calculada con curva de Phillips híbrida non centrada

Fonte: IGE. Posición cíclica da economía galega

O crecemento potencial da economía galega mantense por riba do 2 % ao longo de todo o horizonte de previsión, aínda que presenta unha lixeira

⁴ http://www.ige.eu/estatico/pdfs/s3/metodoloxias/met_PIB_output_gap.pdf

⁵ http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2014/ecp535_en.htm

moderación ao final do período, pasando do 2,3 % en 2025 e 2026 ao 2,0 % en 2030. Esta evolución indica que a capacidade de crecemento da economía galega continúa situada en niveis relativamente elevados, apoiada fundamentalmente na evolución da produtividade e, en menor medida, na acumulación de capital.

A descomposición do crecemento potencial mostra que a produtividade total dos factores continúa sendo o principal determinante do crecemento estrutural da economía galega, cunha contribución superior a 1,4 puntos porcentuais durante todo o período analizado. Pola súa banda, a achega do factor capital mantense estable e mesmo aumenta lixeiramente nos últimos anos da proxección, reflectindo o efecto da acumulación de investimento e da incorporación de novo capital produtivo. Pola contra, a contribución do factor traballo continúa sendo reducida e tende a diminuír progresivamente ao longo do horizonte de previsión, como consecuencia do proceso de envellecemento demográfico e da menor contribución esperada do aumento da poboación activa.

Como resultado da evolución prevista do PIB observado e do PIB potencial, o output gap mantense en valores positivos durante todo o período de proxección, aínda que se vai reducindo de forma gradual, desde o 2,2 % do PIB potencial en 2025 ata valores próximos ao equilibrio ao final do horizonte considerado. Esta evolución reflicte unha progresiva converxencia do ritmo de crecemento da economía cara ao seu potencial, sen que se aprecien desequilibrios cíclicos significativos a medio prazo.

1.6 Saldo orzamentario axustado ciclicamente.

Para obter o saldo cíclico da economía galega utilizamos a metodoloxía establecida polo Ministerio de Economía, que segue a da Comisión Europea e explícase no Anexo I deste informe. Esta metodoloxía baséase no uso das semi-elasticidades para o cálculo do saldo orzamentario cíclico, a partir do cal obtense o saldo estrutural.

A partir das semi-elasticidades e o output gap é posible obter a descomposición do saldo orzamentario de Galicia en saldo cíclico e ciclicamente axustado. O saldo cíclico obtense como o produto da semi-elasticidade e o output gap; o saldo axustado do ciclo calcúlase como a diferenza entre o saldo público e o saldo cíclico.

Finalmente, obtense o saldo estrutural ao restar do saldo ciclicamente axustado a diferenza entre os ingresos e gastos non recorrentes.

Saldo orzamentario cíclico. Galicia (% do PIB)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Saldo público	0,2	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4
2. Intereses	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
3. Medidas non recorrentes temporais	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Saldo primario (1+2)	0,4	0,4	0,7	0,7	0,7	0,7
5. Output gap	2,2	2,0	1,6	1,1	0,6	0,2
6. Saldo cíclico	0,4	0,3	0,3	0,2	0,1	0,0
7. Saldo ciclicamente axustado (1-6)	-0,2	-0,2	0,1	0,2	0,3	0,4
8. Saldo primario ciclicamente axustado (7+2)	0,1	0,1	0,4	0,5	0,6	0,6
9. Saldo estrutural (7-3)	-0,2	-0,2	0,2	0,2	0,3	0,4
10. Saldo estrutural primario (9+2)	0,1	0,1	0,4	0,5	0,6	0,6

Fonte: IGE, Consellería de Facenda e Administración Pública.

Despois de algúns anos de saldo cíclico negativo provocado pola pandemia, desde o ano 2023 vólvese positivo ata chegar ao 0,4% do PIB no ano 2025, e unha décima menos no ano 2026. Como resultado do comportamento do saldo cíclico e do saldo público, o saldo ciclicamente axustado estaría en equilibrio os anos 2025 e 2026 e a partir deste exercicio sería positivo. A mesma traxectoria seguiría o saldo estrutural primario (non hai medidas recorrentes temporais).

A evolución conxunta do saldo estrutural primario e do output gap permite determinar a orientación da política fiscal.

As novas regras fiscais implicarán unha política fiscal restritiva nos próximos anos, unha vez consolidada a recuperación da pandemia.

1.6 Taxa de referencia.

A Lei orgánica de estabilidade orzamentaria e sostibilidade financeira establece que a variación do gasto computable da Administración Central, das Comunidades Autónomas e das Corporacións Locais no poderá superar a taxa de referencia de crecemento do Produto Interior Bruto de medio prazo da economía española.

Para obter a dita taxa, calcúlase cada ano a media dos crecementos reais potenciais de dito ano, os cinco anteriores e os catro posteriores, obténdose así a taxa de referencia real.

Os crecementos dos deflactores para pasar da taxa de referencia real á nominal se corresponden cos valores menores entre o 2% e a taxa do deflactor prevista ou efectivamente realizada cada ano, segundo a Contabilidade Nacional.

A obtención do PIB potencial de Galicia permite obter a taxa de referencia da economía galega. A taxa de referencia en termos nominais é do 4,1% en 2026 e 2027.

<i>Taxa de referencia. Galicia</i>			
	2025	2026	2027
En termos reais	2,0	2,1	2,1
Deflactor	2,0	2,0	2,0
En termos nominais	4,0	4,1	4,1

Fonte: IGE

Cadro. Déficit e Débeda das Administracións Públicas e os sectores non financeiros

As contas das Administracións Públicas españolas continúan mostrando unha mellora gradual tras o forte deterioro provocado pola pandemia da COVID-19. O déficit público reduciuse desde o máximo do 9,9 % do PIB alcanzado en 2020 ata o 3,2 % en 2024, situándose xa por debaixo do limiar do 3 % en 2025, cun saldo negativo do 2,4 % do PIB. As previsións da Comisión Europea apuntan a que este proceso de consolidación fiscal continuará nos próximos anos, cun déficit do 2,4 % en 2026 e do 2,0 % en 2027.

A débeda pública tamén mantén unha traxectoria descendente desde o máximo alcanzado durante a pandemia, aínda que continúa situándose en niveis elevados. Segundo as previsións da Comisión Europea, a ratio de débeda reducirase ata o 99,6 % do PIB en 2026 e o 98,9 % en 2027. Pola súa banda, o gasto en intereses manterase relativamente estable, ao redor do 2,5 % do PIB, como consecuencia do elevado volume de débeda acumulada e dun contexto de tipos de xuro que, aínda que máis moderados que nos momentos de maior restrición monetaria, continúan por riba dos rexistrados durante a década anterior.

Contas das Administracións Públicas

Anos	Déficit (-) / Superávit (+)	Débeda	Gasto en in- tereses
2000 – 2007	0,4	46,7	2,2
2008 – 2013	-9,0	68,7	2,4
2014 – 2018	-4,2	102,0	2,9
2019	-3,1	97,7	2,3
2020	-9,9	119,3	2,2
2021	-6,7	115,7	2,1
2022	-4,6	109,3	2,3
2023	-3,3	105,2	2,4
2024	-3,2	101,6	2,4
2025	-2,4	100,7	2,4
2026 (p)	-2,4	99,6	2,5
2027 (p)	-2,0	98,9	2,5

Fonte: Banco de España e Comisión Europea

Notas: Porcentaxes do PIB

(p) = predición

A evolución da capacidade ou necesidade de financiamento dos distintos subsectores das Administracións Públicas continúa mostrando comportamentos diferenciados. En 2024, o déficit da Administración Central incrementouse ata o 2,9 % do PIB, mentres que as comunidades autónomas reduciron significativamente a súa necesidade de financiamento, situando o seu déficit no 0,2 % do PIB. Pola súa banda, as corporacións locais mantiveron capacidade de financiamento, cun superávit do 0,4 % do PIB. Esta evolución responde, en boa medida, á diferente distribución dos recursos e das transferencias entre os distintos subsectores das Administracións Públicas.

En 2025 obsérvase unha certa recomposición destes saldos. A Administración Central reduciu o seu déficit ata o 2,0 % do PIB, mentres que as comunidades autónomas rexistraron un lixeiro incremento da súa necesidade de financiamento, cun déficit do 0,4 % do PIB. Pola súa banda, as corporacións locais continuaron presentando superávit, equivalente ao 0,3 % do PIB.

A Administración da Seguridade Social mantense como o único subsector cun déficit de carácter estrutural, aínda que este continuou reducindo a súa magnitude, pasando do 0,5 % do PIB en 2024 ao 0,3 % en 2025. A evolución futura das súas contas seguirá condicionada polo impacto do envellecemento demográfico, pola evolución do gasto en pensións e polas medidas que se adopten para garantir a sustentabilidade financeira do sistema.

Déficit(-) / Superávit(+) das Administracións Públicas por subsectores

	Admon. Central	CCAA	Corp. Locais	Admon. de Seg. Social
Anos				
2019	-1,5	-0,6	0,3	-1,3
2020	-7,6	-0,2	0,2	-2,4
2021	-6,0	0,0	0,3	-0,9
2022	-3,0	-1,1	-0,1	-0,4
2023	-2,0	-0,8	0,0	-0,6
2024	-2,9	-0,2	0,4	-0,5
2025	-2,0	-0,4	0,3	-0,3

Fonte: Banco de España
Notas: Porcentaxes do PIB

O proceso de desapancamento dos sectores privados non financeiros continuou en 2025, prolongando a tendencia descendente observada tras o forte incremento do endebedamento rexistrado durante a pandemia da COVID-19. A débeda conxunta dos fogares e das sociedades non financeiras reduciuse ata o 105,4 % do PIB, fronte ao 109,4 % de 2024 e moi por debaixo do máximo do 152,0 % alcanzado en 2020.

Esta evolución explícase tanto pola diminución da débeda dos fogares como pola das sociedades non financeiras. A ratio de endebedamento dos fogares e das institucións sen fins de lucro ao servizo dos fogares situouse no 42,8 % do PIB en 2025, mentres que a correspondente ás sociedades non financeiras descendeu ata o 62,6 %. En ambos os dous casos, trátase dos niveis máis reducidos da serie recente.

Como consecuencia desta evolución, o nivel de endebedamento do sector privado non financeiro continúa situándose por riba do correspondente ás Administracións Públicas, aínda que a diferenza entre ambos se reduciu de forma significativa nos últimos anos como resultado do intenso proceso de desapancamento experimentado polos fogares e polas empresas.

Débedas dos sectores privados non financeiros

	Fogares e ISFLSF	Sociedades non finan- ceiras	Total sec- tores pri- vados non financeiros
Anos			
2019	56,5	75,6	132,1
2020	62,1	89,9	152,0
2021	57,2	84,3	141,5
2022	51,4	73,1	124,5
2023	46,1	68,1	114,2
2024	43,7	65,7	109,4
2025	42,8	62,6	105,4

Fonte: Banco de España

Notas: Porcentaxes do PIB

Débedas netas

ISFLSF: Institucións sen fins de lucro ao servizo dos fogares

2. ESCENARIO FINANCEIRO 2027.

A determinación do escenario financeiro de Galicia correspóndese coa estimación prudente das capacidades de financiamento da Facenda Autonómica ao abeiro da normativa sobre elaboración de escenarios financeiros. Este deseño aséntase sobre unha premisa fundamental que emana da nosa gobernanza orzamentaria: a política fiscal máis eficiente é aquela que vincula de xeito directo a solidez estrutural da economía coa sustentabilidade a medio prazo das contas públicas.

Por este motivo, o escenario financeiro formúlase como consecuencia directa da boa evolución e resiliencia amosada polos indicadores económicos estruturais de Galicia.

En efecto, a Comunidade Autónoma presenta un comportamento diferencial altamente positivo e unha mellor evolución comparada tanto respecto do conxunto de España como da media da Unión Europea en magnitudes de contexto esenciais:

- **Máximos históricos de converxencia en PIB per cápita:** O PIB per cápita galego amosa unha das traxectorias de maior avance do Estado no balance post-pandemia. Galicia acadou o seu máximo histórico de converxencia coa media nacional, situándose no 93%. Mentres que a media de España apenas avanza 4,5 puntos porcentuais respecto ao nivel de 2019, as proxeccións apuntan a que o PIB per cápita de Galicia se situará 10,5 puntos por riba de dito limiar, batendo tamén as taxas de crecemento real da eurozona (en contornas do 0,3% - 0,7%) grazas a un dinamismo que máis que dobra a media europea.
- **Apertura exterior e liderado comercial:** Galicia consolídase como un dos motores exportadores de España, superando de xeito estrutural os 30.900 millóns de euros en exportacións de bens. Isto supón que a comunidade concentra o 8,0% do total das vendas exteriores de España —un peso moi superior ao que lle correspondería por poboación ou PIB—, sustentado no liderado de sectores tractores como a automoción, o téxtil ou o agroalimentario (onde canaliza o 53% das exportacións pesqueiras nacionais).
- **Resiliencia e estabilidade do mercado laboral:** Galicia mantén unha taxa de desemprego situada no 8,35%, rozando mínimos históricos e consolidándose por debaixo da media de España (que se mantén

estruturalmente por riba do 11%). Trátase dun mercado de traballo máis inclusivo e eficiente na fase actual do ciclo económico.

- **O liderado da produtividade e capitalización:** A Produtividade Total dos Factores (PTF) segue a ser o principal pilar e o compoñente con mellor evolución na capacidade de crecemento potencial de Galicia, cunha achega sólida do 1,5% para o exercicio 2027. A isto súmase unha senda ascendente continua na contribución do factor Capital (que pasa do 0,4% en 2025 ao 0,5% en 2027, camiño do 0,6% no fin do período), o que constata un proceso de maduración e fixación das infraestruturas e o investimento tecnolóxico máis eficiente que a media.
- **Sostibilidade da débeda pública e mellora da ratio débeda/PIB:** Galicia consolida unha traxectoria de responsabilidade fiscal caracterizada pola redución progresiva da súa ratio débeda/PIB, posicionándose como unha das comunidades máis solventes e menos endebedadas do Estado. Esta evolución garante a sostibilidade financeira das contas públicas a medio e longo prazo, protexendo a capacidade investidora da Xunta de Galicia sen comprometer o equilibrio orzamentario futuro.

Este bo punto de partida macroeconómico sitúa a Galicia nunha posición favorable para dar resposta ás prioridades estratéxicas e recomendacións fixadas no Semestre Europeo de 2026, aliñando a estabilidade orzamentaria coa calidade do gasto público en catro eixes clave: a sostibilidade fiscal e o control da débeda, o pulo á produtividade e o capital humano, a cohesión social con foco no acceso á vivenda, e a resiliencia climática.

Esta solidez económica estrutural proxecta unha evolución favorable na estimación dos ingresos públicos da Comunidade Autónoma, o que dota de estabilidade ao punto de partida financeiro. Porén, a articulación definitiva do escenario orzamentario para 2027 debe conxugar esta capacidade de xeración de recursos coas directrices de control que caracterizan o novo marco de gobernanza fiscal. Neste contexto, a evolución do gasto computable e o aliñamento coas taxas de referencia normativas adquieren un protagonismo central na configuración das magnitudes financeiras.

Deste xeito, a prudencia e ponderación coas que se perfila o teito de gasto respostan a unha limitación derivada do novo marco fiscal europeo que asume as variables de evolución do gasto público como ferramentas de estabilidade, orientando o dinamismo dos ingresos cara ao reforzo da solvencia financeira

da comunidade en épocas de fortes aumentos de ingreso para xerar espazos fiscais niveladores naquelas nas que desaparezan os ventos de cola.

Este deseño garante o cumprimento do marco normativo vixente e, ao mesmo tempo, permite optimizar os recursos dispoñibles por debaixo dos límites establecidos para dar cumprimento aos obxectivos do **Plan Estratéxico de Galicia**, blindando con total seguridade a calidade dos servizos públicos esenciais e as políticas de cohesión social da Xunta de Galicia. Malia que sería desexable que a taxa de variación do gasto público ou regra de gasto fixada polo Ministerio de Economía gardase relación cos compromisos adquiridos polo Ministerio de Facenda e polo obxectivo de estabilidade orzamentaria fixado tamén polo antedito departamento ministerial.

É sobre esta base de estabilidade orzamentaria e converxencia estrutural sobre a que se desenvolve, nos seguintes apartados, a cuantificación dos recursos en contabilidade nacional e a fixación definitiva do límite de gasto non financeiro para o vindeiro exercicio 2027.

2.1 O novo marco de regras fiscais europeas.

En abril de 2024 aprobouse o Regulamento (UE) 2024/1263, o Regulamento (UE) 2024/1264 e a Directiva 2024/1265, normas que configuran o novo marco europeo de regras fiscais.

O novo marco busca compatibilizar a responsabilidade fiscal co crecemento económico a través dunha orientación de medio prazo e atendendo ás especificidades dos distintos países.

O acordo para a reforma das regras fiscais conleva importantes novidades no marco de supervisión fiscal europeo, que pasa a estar sustentado nun Plan Fiscal Estructural a medio prazo e centrado nunha única variable operativa de seguimento: o gasto computable.

Definición de gasto computable

Gasto público non financeiro neto de:	Gasto en concepto de intereses Medidas discrecionales de ingresos Gastos en programas da UE Cofinanciamento nacional de gastos en programas da UE Elementos cíclicos do gasto en prestacións por desemprego Outras medidas temporais cualificadas pola Comisión
---------------------------------------	--

Ese indicador, que non se ve afectado polo funcionamento dos estabilizadores automáticos (gastos en prestacións por desemprego) e outras fluctuacións do gasto que escapan ao control directo do Goberno (gastos extraordinarios ou medidas one-off), ofrece marxe de manobra para a estabilización macroeconómica contracíclica.

Cando a débeda pública supere o 60 % do PIB, caso de España, ou o déficit público supere o 3 % do PIB, a Comisión transmitirá ao Estado membro de que se trate e ao Comité Económico e Financeiro unha traxectoria de referencia do gasto neto que abarque un período de axuste de catro anos e a súa posible ampliación por un máximo de tres anos.

O Estado membro que supere os anteriores limiares deberá presentar un Plan de Axuste Estrutural a medio prazo no que se mostre a traxectoria de gasto coherente coa de referencia que aliñe a medio prazo as finanzas públicas nacionais cos anteriores obxectivos.

O PFEMP presentado polo Reino de España e taxa de referencia presentada.

O pasado mes de maio o Goberno de España presentou o seu segundo Informe de seguimento do Plan Fiscal e Estrutural a Medio Prazo 2025-2028 presentado polo Reino de España perante a Comisión Europea en outubro de 2024 por superar os limiares de débeda, este informe foi á súa vez avaliado pola AIReF.

Polo miúdo este informe analiza o grao de cumprimento rexistrado en 2025 e o previsto para 2026 da senda de gasto neto fixada no PFEMP 2025- 2028. Tamén recolle as previsións de déficit e débeda compatibles coa senda de crecemento do gasto primario neto e as estimacións do escenario macroeconómico

que sustentan esas previsións. Como pode ollarse o Plan tenta acreditar o cumprimento da variable operativa única para a supervisión fiscal que é a regra de gasto.

Cuadro 1. Referencia operativa única para la supervisión fiscal

	Recomendación del Consejo			Resultado/previsión		
	2024	2025	2026	2024	2025	2026
	<i>Tasa de crecimiento</i>					
Gasto primario neto financiado (anual)	5,3	3,7	3,5	4,1	4,5	4,2
a nivel nacional (acumulativo)	-	9,2	13,0	-	8,7	13,3

** Por simplicidad informativa, los datos de resultado/previsión descuentan el impacto del aumento del gasto en defensa*

Fuente: Ministerio de Hacienda y Ministerio de Economía, Comercio y Empresa

A devandita avaliación ten por obxectivo valorar o cumprimento da regra de gasto europea en 2025, 2026, engadindo tamén a perspectiva de medio prazo. Para elo basease na información orzamentaria máis recente das diferentes administracións, así como a planificación a medio prazo realizada polas Comunidades Autónomas (CC. AA.).

Porén, a propia AIReF bota en falta información relevante, xa sinalada en informes anteriores, como o gasto computable de 2025 ao abeiro da regra de gasto nacional, a planificación de las entregas militares, a execución en termos de contabilidade nacional do Plan de Recuperación, Transformación e Resiliencia (PRTR) e datos completos e actualizados dos principais riscos fiscais a corto e medio prazo.

O plan compromete un grupo de reformas estruturais, basicamente as do PNRR para estender a súa aplicación a sete anos. A senda de gasto proposta é a seguinte, como se pode apreciar deixa a parte da contención de gasto para os últimos anos do plan, que mantén a posibilidade dun aumento media do gasto computable do 3%:

O pasado 30 de abril o Goberno de España remitiu o informe anual de seguimento do Plan Fiscal Estructural. O seu contido é o progreso na senda de implementación de gasto neto e reformas e investimentos comprometidas, en particular as que sustentan a ampliación do período de axuste. O informe de seguimento persiste na indefinición sobre o marco fiscal nacional: sen obxectivos específicos para os distintos niveis de administración, nin anuais nin plurianuais.

CRECEMENTO DO GASTO PRIMARIO NETO DE MEDIDAS DE INGRESOS (%PIB)

Taxa crecemento do gasto computable	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Goberno España PFEMP								
Anual	5,3	3,7	3,5	3,2	3,0	3,0	2,5	2,4
Acumulado	0,0	9,2	13,0	16,6	20,1	23,7	26,8	29,9
Goberno Esp Informe Progreso								
Anual	4,1	4,8	4,7					
AIReF políticas constantes								
Anual	4,1	4,8	5,8	5,2	4,2	4,0	3,9	3,8
Acumulado	0,0	9,2	15,7	21,9	27,1	32,3	37,6	43,0

Fonte: PFEMP, Informe de Progreso Anual e AIReF

A AIReF prevé crecemento do gasto primario neto de medidas de ingresos do 5,8 % neste 2026, por encima do 4,7 % previsto no Informe de Progreso Anual. Tanto a previsión da AIReF como a do propio Goberno de España no Informe de Progreso Anual superan o 3,5 % comprometido no PFEMP. Para 2024 e 2025, a AIReF asume as cifras de gasto neto do Informe de Progreso Anual, 4,1 % e 4,8 %.

Se ben é certo que o Goberno de España confía que a aplicación da cláusula de salvagarda do gasto en defensa, reconduza de novo a evolución do gasto computable á senda de referencia ata finais de este ano, no que se voltaría a pasar de nivel de gasto, segundo todas as previsións.

As comunidades autónomas e o novo marco fiscal.

Todos os subsectores de administración pública presentan taxas de crecemento do gasto neto superiores aos compromisos recollidos no PFEMP.

A Administracións Central presenta o maior incremento promedio entre 2025 e 2028 cun 5,9 %, cun perfil definido polas medidas para paliar os efectos da crise en Oriente Medio.

Pola súa banda, os Fondos da Seguridade Social (F. S. S.) presentan un crecemento promedio anual do 4,6 % influído pola maior previsión de inflación e moderado polo efecto das medidas de ingresos.

As administracións territoriais presentan taxas promedio dun 5 % en CC. AA. e un 4,2 % en CC. LL.

GASTO PRIMARIO NETO DE MEDIDAS DE INGRESOS PARA 2025-2030.

(%VARIACIÓN)

	2025	2026	2027	2028
AA. PP.	4,8	5,8	5,2	4,2
A. C.	5,9	8,9	4,0	4,8
F. S. S.	4,7	5,0	4,7	3,9
CC. AA.	4,9	4,2	6,4	4,5
CC. LL.	2,4	5,3	5,9	3,2

Fonte: AIReF

O novo marco aínda non foi traspasado á normativa nacional, e o plan fiscal e estrutural de medio prazo remitiuse ás institucións comunitarias sen consultar nin compartir coas comunidades autónomas o seu contido nin o alcance da senda de gasto proposta pola Comisión, o cal pode comprometer a execución do mesmo se temos en conta que as CCAA xestionan na práctica a metade do gasto público. Galicia demandou esta información e unha redefinición na regra de gasto na súa aplicación ás CCAA nos últimos plenos do CPFF.

O feito de que non se adaptara a nova normativa europea ao marco nacional, fai que a normativa vixente aplicable ás comunidades autónomas sexa a regra de gasto nacional, que difire da nova regra europea no seu nivel e na súa composición:

	REGLA DE GASTO EURO- PEA	REGLA DE GASTO NA- CIONAL
Ámbito de aplicación	Conxunto das AAPP, permite compensar entre subsectores	Aplicable a cada subsector de administración, AXE, CCAA e CCLL, non aplica aos fondos da seguridade social
Definición de gasto computable	Non computa o cofinanciamento dos Proxectos europeos	Abrangue o gasto nacional en Proxectos cofinanciados con fondos europeos
	Non computa o gasto das medidas puntuais e outras temporais (one-offs)	Abrangue o gasto de medidas puntuais e outras temporais
Axuste do gasto computable por medidas de ingresos	Medidas de ingresos permanentes e temporais incluso a non deflactación	Medidas de ingresos permanentes
Taxa de referencia	En función da análise da sostibilidade da débeda	En función do PIB potencial a medio prazo
Medición do cumprimento	Perspectiva plurianual (4 anos)	Perspectiva anual. Ningunha desviación permitida
	Desviacións anuais permitidas ata o 0,3% do PIB e acumuladas ata o 0,6% do PIB	

Tal e como se sinalou, non hai unha estratexia para cada subsector, nin unha análise de cada punto de partida diferencial nos niveis de gasto, só unha envolvente comprometida a nivel nacional.

Cumprir require previsibilidade e responsabilidade compartida para poder levar a cabo unha adecuada planificación en cada nivel de administración.

Baixo un escenario a políticas constantes, a AIReF prevé que o gasto computable das CC. AA. a efectos da regra de gasto nacional medre todos os anos por encima da referencia actual.

Polo miúdo neste 2026 estimase que o gasto computable creza en torno ao 4,7 %, superando a referencia do 3,5 %. No 2027 AIReF estima un crecemento do 6,6 %, e no 2028 do 4,9 %, superando en ámbolos dous exercicios os límites respectivos do 4 % e 3,5 %.

Por tanto ao abeiro da regra de gasto nacional, a empregada no consello de política fiscal e financeira para fixar os obxectivos de estabilidade orzamentaria, a AIReF estima que o gasto primario neto de medidas de ingresos das CC. AA. crecerá un 5 % de promedio no período 2025-2028.

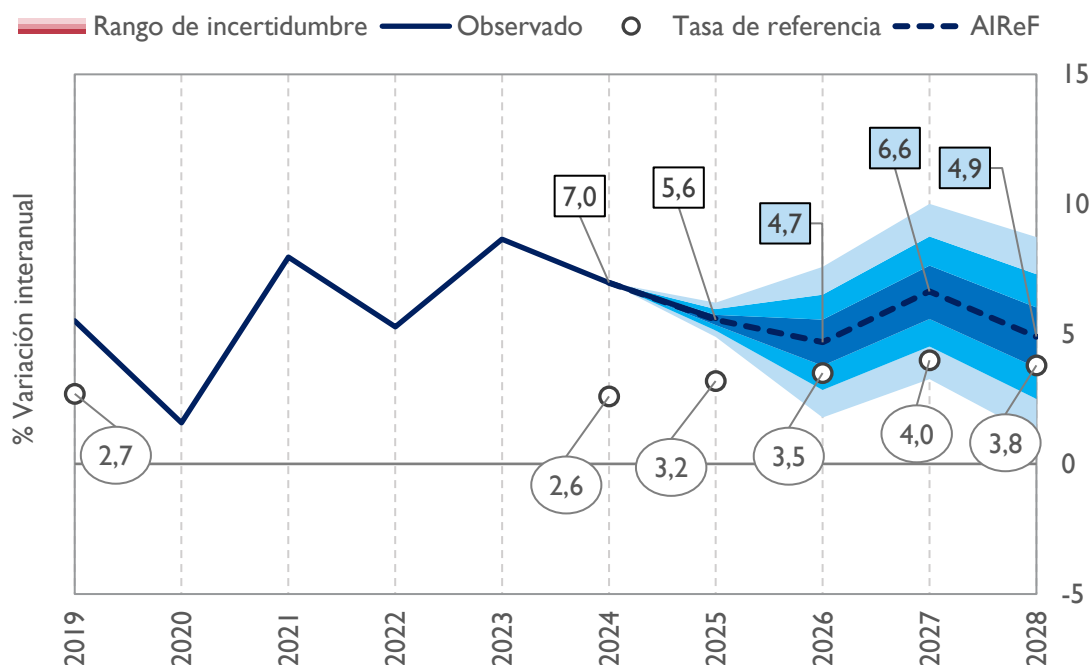
De acordo coas especificacións do marco europeo, o gasto computable que define a regra de gasto europea, medrará nas CCAA en torno ao 4,2 % en 2026. En 2027 o crecemento se intensificará ata o 6,4 %, moderándose con posterioridade ate o 4,5 % en 2028 e ata preto do 4 % en 2029 e 2030. En todo o período analizado 2025-2030, AIReF estima un crecemento promedio do 4,7 %.

COMPARATIVA DE EMPREGOS SEN PRTR, GASTO COMPUTABLE DA REGRA DE GASTO NACIONAL e EUROPEA 2025-2030
(%VAR)

Comunidades Autónomas	Previsión AIReF %variación					
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Empleos netos (sin PRTR)	5,8	4,1	5,1	4,0	4,1	3,7
Empleos (sin PRTR, DANA y Borrascas)	5,3	3,8	5,8	4,2	4,2	3,7
Gasto computable regla de gasto nacional	5,6	4,7	6,6	4,9		
Gasto computable regla de gasto europea	4,9	4,2	6,4	4,5	4,0	4,1

Previsións Airef

GASTO COMPUTABLE A EFECTOS DA REGRA DE GASTO NACIONAL % PIB. Datos reais ata 2025 e prevs AIReF.

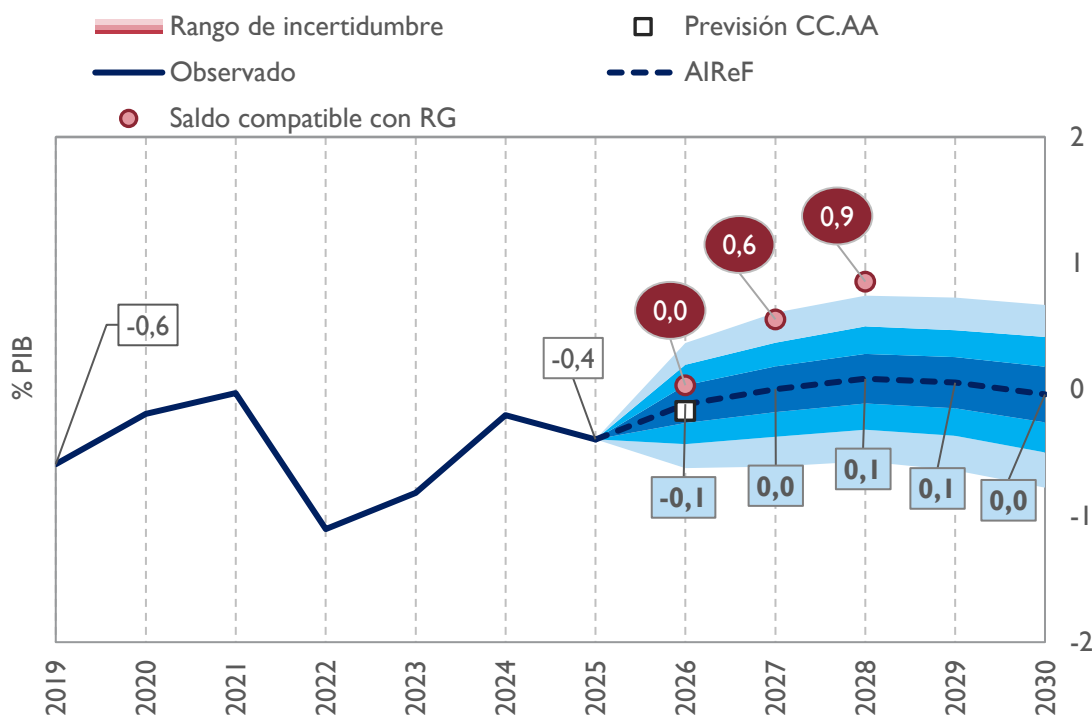

A gráfica seguinte mostra como se prevé que evolucionen os saldos orzamentarios, e a súa relación coa regra de gasto. En efecto, dada unha previsión de ingresos en base ao escenario económico plurianual de cada exercicio, a regra de gasto fixa un límite de empregos públicos que por diferencia cos anteriores ingresos determina a senda de déficits ou superávits resultante.

Se a comparamos cos obxectivos de déficit ou superávit que fixa o Goberno de España en cada intre, podemos apreciar a súa coherencia, tal e como esixe o artigo 15.2 da Lei Orgánica de Estabilidade orzamentaria.

Como pode apreciarse na gráfica inferior estes obxectivos propostos para o sector público autonómico (-0,1% do PIB de saldo) e os compatibles coa regra de gasto (+0,6% do PIB) non son compatibles.

EVOLUCIÓN DO SALDO NAS CCAA ATE 2030 E SALDO COMPATIBLE COA REGRA DE GASTO (% PIB)

Fonte: IGAE e AIREF

Empregos netos sen PRTR das CCAA.

AIREF prevé que os empregos das CC.AA. se estabilicen no medio prazo no 15,8 % do PIB, cun crecemento promedio do 4,2 % no período 2026-2030. Os maiores crecementos interanuais no período rexistráranse, polo xeral, nas partidas asociadas ao gasto en sanidade e educación, así como no gasto por xuros.

As principais partidas de consumo público están afectadas pola evolución do gasto asociado ao avellentamento da poboación e a adopción do novo acordo con sindicatos a nivel nacional. Unha vez finalizada a aplicación deste acordo, a AIREF asume o incremento dos salarios públicos semellante ao IPC, ao que se engade o efecto das medidas de persoal previstas polas CC. AA. O resto do consumo público —principalmente sanidade educación— proxectase de acordo cos modelos a medio e longo prazo da AIREF que recollen o impacto do

avellentamento e o crecemento promedio do gasto alleo a factores demográficos.

Compre salientar que malia estas evidentes proxeccións de gasto vencelladas á demografía para todas as CCAA, no novo modelo de financiamento autonómico que proxecta a administración central, optouse por reducir o peso do avellentamento nas variables que reflicten o custe das políticas públicas autonómicas, o que supón un importante prexuízo para Galicia.

O comportamento do resto dos empregos está condicionado por medidas temporais e pola execución de fondos europeos e outras transferencias condicionadas. Por último, se estima un perfil levemente crecente do gasto en intereses da débeda pública.

Por todo elo a AIReF prevé que, en case todas as CC. AA., o gasto computable a efectos da regra de gasto nacional medrará por encima das referencias fixadas todos os anos que abrangue o escenario financeiro.

Na liña manifestada no seu informe do 15 de abril, malia que con algunhas variacións derivadas polo miúdo da actualización das estimacións de fondos europeos e a nova información sobre investimentos financeiramente sostibles, estimase que no 2025 só A Ríoxa axustou o seu gasto computable ao limiar do 3,2 % fixado, aínda que Galicia e Cataluña están moi preto do cumprimento.

No 2026, AIReF estima que ningunha comunidade cumprirá a regra de gasto. En 2027, a AIReF prevé crecementos do gasto computable por encima do 5 % en todas as comunidades. E no 2028, o crecemento será igual ou superior ao 4 % tamén en todas.

En canto ao gasto primario neto de medidas de ingresos, o crecemento promedio anual no período 2025-2028 oscila entre o 3,8 % e o 6,2 %. As variacións máis moderadas se rexistrarían en 2026, mentres que no 2027 se observarían as máis elevadas pola presión do gasto de persoal.

Para 2028, a AIReF estima que en case todas as CC. AA. a variación do gasto primario neto de medidas de ingresos estará preto do 4 %.

2.2 Condicionantes para a determinación do límite de gasto non financeiro 2027.

A primeira das limitacións, xa descrita no apartado anterior, é a relativa á aplicación do novo marco fiscal europeo, neste momento conviven dous marcos fiscais distintos: o establecido mediante os Regulamentos aprobados polo Parlamento europeo e que son de aplicación directa e o establecido pola Lei Orgánica de Estabilidade Orzamentaria.

Outra das limitacións coas que se aborda a determinación do límite de gasto non financeiro ven derivada do incumprimento por parte do Ministerio de Hacienda da aprobación dentro do primeiro semestre de cada ano, dos obxectivos de estabilidade orzamentaria e de débeda pública para cada un dos subsectores da administración pública.

Nin se formulan en prazo, nin o Goberno de España é quen de aprobalos, semella que imos a outro exercicio sen obxectivo de estabilidade orzamentaria pola incapacidade do Goberno de acordar unha senda que se vote a favor no Congreso dos Deputados⁶.

Ademais esta lexislatura sen orzamentos xerais do estado, tamén dificulta de xeito importante a elaboración dos orzamentos autonómicos por conter as contas nacionais elemento básicos para a elaboración dos estados de ingresos (datos actualizados dos recursos do sistema de financiamento para 2027) e gastos das comunidades autónoma (evolución dos fondos finalistas das políticas de gasto executadas polas CCAA, proxectos cofinanciados de fondos

⁶ Así se recolle no informe sobre o cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria da IGAE de 2025 cando se indica que "Por Acuerdo de Consejo de Ministros de 16 de julio de 2024 se fijaron los objetivos de estabilidad presupuestaria para 2025-2027. Estos objetivos se rechazaron por el Congreso de los Diputados el 23 de julio de 2024. Posteriormente, el Consejo de Ministros, en virtud de lo previsto en el artículo 15.6 de la LOEPSF adoptó, el 10 de septiembre de 2024, un segundo acuerdo de establecimiento de objetivos, coincidente con el anterior, que fue presentado en el Congreso de los Diputados el 20 de septiembre y retirado de la tramitación parlamentaria por otro acuerdo del Consejo de Ministros de 24 de septiembre de 2024. Si bien estos objetivos de estabilidad no han sido aprobados conforme a la LOEPSF, en el Plan Fiscal Estructural (PFE) a Medio Plazo del Reino de España 2025-2028, remitido a la Unión Europea en octubre de 2024, se recoge como proyección para 2025 un déficit para el conjunto de las Administraciones Públicas del 2,5% (en porcentaje de PIB). Este PFE fue validado por la Comisión Europea el 26 de noviembre de 2024 y por el Consejo de la UE el 21 de enero de 2025. Por tanto, para el conjunto de las Administraciones Públicas, el objetivo de estabilidad comprometido con la Unión Europea es un déficit del -2,5% del PIB.

El Plan Fiscal Estructural no incluye objetivos de estabilidad por subsectores, por lo que este informe no puede pronunciarse sobre el cumplimiento o incumplimiento para cada uno de ellos."

européos, investimentos recollidos nos PGE e para Galicia, datos do FCI...), que deben estimarse sen información algunha.

Por conseguinte as CCAA soamente coñecemos que a taxa de referencia da regra de gasto nacional calculada para o ano 2027 que é dun 4%.

Respecto das entregas a conta do sistema de financiamento, o teito recolle as estimacións da consellería de facenda, que son consistentes coas estimacións da propia AIReF e os rangos de evolución xerais descritos polo Ministerio de Facenda no pleno do CPFF do pasado día 6 de xullo.

Se comparamos as estimacións de entregas a conta e liquidacións previstas para 2027 coas definitivas recibidas no 2026, estas medran un 8% tal e como se describe nos apartados seguintes.

De seguido detallase como se constrúe o teito de gasto e se verifica o cumprimento das regras fiscais.

2.3 Recursos propios autonómicos compatibles coa regra de gasto.

Os recursos propios autonómicos proceden dos tributos propios e cedidos, dos ingresos patrimoniais (xuros e vendas), dos fondos do sistema de financiamento autonómico –o Fondo de Garantía de Servizos Públicos Fundamentais, o Fondo de Suficiencia Global e o Fondo de Cooperación– e do déficit ou superávit previsto.

En conxunto, estes recursos representan o 86,7% do límite de gasto non financeiro, destacando polo seu peso os recursos procedentes do sistema de financiamento autonómico.

Para o ano 2027, prevese que os recursos propios autonómicos acaden os 13.023 millóns de euros, o que supón un incremento do 6,1% respecto do exercicio anterior.

Millóns de euros

FONTES FINANCIAMENTO	Orzamento 2026	Límite de Gasto 2027	Variación	
			Absoluta	%
- Recursos sistema de financiamento	11.614	12.543	929	8,0%
- Outros recursos non financeiros	967	989	21	2,2%
- Capacidade ou necesidade de financiamento	-176	-378	-201	114,2%
- Axustes de contabilidade nacional	-129,2	-131	-1,8	1,4%
TOTAL RECURSOS PROPIOS AUTONÓMICOS	12.276	13.023	747	6,1%

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

A boa evolución dos tributos cedidos a Galicia a través do sistema de financiamento autonómico é a que determina este aumento dos recursos propios. O resto de recursos non financeiros tamén experimenta unha evolución positiva.

O resultado en termos de contabilidade nacional ven determinado pola diferenza entre a evolución dos ingresos e o límite do gasto computable determinado ao abeiro da Lei orgánica de estabilidade orzamentaria e da regra de gasto. Pola súa banda, os axustes de contabilidade nacional constitúen a partida que permite transformar a contabilidade orzamentaria en contabilidade nacional, que é a referencia empregada para avaliar o cumprimento das regras fiscais.

Procede agora analizar a compatibilidade desta magnitude financeira coa regra de gasto, dado que esta se aplica unicamente aos recursos propios de cada administración, excluindo determinados conceptos de gasto que non teñen a consideración de gasto computable para estes efectos.

Así, para determinar o gasto computable e verificar o cumprimento da regra de gasto, cómpre efectuar unha serie de axustes sobre os recursos propios autonómicos, incorporando ou excluindo aquelas partidas que, de acordo coa normativa vixente, deben ser consideradas para o seu cálculo.

Regra de gasto

Tal e como se indicou, o cumprimento da regra de gasto determínase partindo da hipótese de que os recursos propios autonómicos financian a totalidade do gasto con cargo a recursos propios. Sobre esta magnitude practícanse as deducións correspondentes aos gastos que, de acordo coa normativa aplicable, non teñen a consideración de gasto computable para os efectos da regra de gasto.

Millóns de euros

FONTES FINANCIAMENTO	Orzamento 2026	Límite de Gasto 2027	Variación	
			Absoluta	%
- Recursos sistema de financiamento	11.614	12.543	929	8,0%
- Outros recursos non financeiros	967	989	21	2,2%
- Capacidade ou necesidade de financiamento	-176	-378	-201	114,2%
- Axustes de contabilidade nacional	-129,2	-131	-1,8	1,4%
TOTAL RECURSOS PROPIOS AUTONÓMICOS	12.276	13.023	747	6,1%
- Axustes gasto	-694	-972	-278	40,1%
TOTAL GASTO COMPUTABLE	11.582	12.050,6	469	4,0%

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

Como pode observarse, unha vez practicados os axustes correspondentes aos recursos propios totais, a evolución do gasto computable sitúase no límite establecido para a regra de gasto nacional no exercicio 2027, fixado nun 4%.

Estes axustes proceden principalmente de descontar o gasto previsto en intereses e o gasto derivado de transferencias incondicionadas ao financiamento doutras administracións.

2.4 O límite de gasto non financeiro ordinario para 2027.

Unha vez comprobado que partimos duns recursos propios autonómicos compatibles co cumprimento da regra de gasto, compre conformar a contía definitiva que acadará este límite que xurde de engadir aos anteriores recursos propios, os recursos finalistas do Estado e os fondos europeos. De seguido explicamos a evolución de cada unha destas partidas.

Para o conxunto de recursos ordinarios o 2027 increméntase respecto ao ano precedente un 6,6% acadando un importe de 15.022 millóns de euros.

Millóns de euros

FONTES FINANCIAMENTO	Orzamento 2026	Límite de Gasto 2027	Variación	
			Absoluta	%
Total Recursos Propios Autonómicos	12.276	13.023	747	6,1%
+ Fondos finalistas doutras Administracións*	1.814	1.999	185	10,2%
Límite de Gasto non financeiro ordinario	14.090	15.022	932	6,6%

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

*Non inclúe MRR

2.5 Recursos propios autonómicos.

2.5.1 Ingresos do sistema de financiamento autonómico.

A partida que dentro do total de recursos non financeiros de Galicia ten maior importancia é a dos recursos procedentes do sistema de financiamento, xa que con carácter xeral supoñen en torno ao 80% dos ingresos non financeiros totais.

A estimación dos recursos do sistema de financiamento incorporados ao límite de gasto non financeiro do exercicio 2027 baséase na comunicación remitida polo Ministerio de Hacienda, segundo a cal os ditos recursos experimentarán un incremento no entorno do 8% respecto dos percibidos durante o exercicio 2026.

Millóns de euros

FONTES FINANCIAMENTO	Orzamento 2026	Límite de Gasto 2027	Variación	
			Absoluta	%
Recursos Sistema Financiamento	11.614	12.543	929	8,0%
- Entregas a conta	10.909	11.791	882	8,1%
- Liquidación ano n-2	789	837	48	6,0%
- Liquidacións anos 2008-2009	-85	-85	0	0,0%

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

2.5.2 Resto de recursos propios non financeiros da comunidade autónoma.

Estes confórmanse polos tributos cedidos xestionados pola Xunta, os tributos propios, os prezos públicos e privados e os ingresos patrimoniais. O seu importe incrementábase nun 2,2% respecto aos orzamentos do ano 2026.

Millóns de euros

FONTES FINANCIAMENTO	Orzamento 2026	Límite de Gasto 2027	Variación	
			Absoluta	%
Ingresos Tributarios de xestión propia	701	721	20	2,8%
- Imposto sucesións e doazóns	170	171	0	0,1%
- Transmisións e AXD	375	390	15	4,1%
- Resto tributos xestionados	156	160	4	2,7%
Taxas e prezos	131	132	1	0,7%
Reintegros e ingresos patrimoniais	135	136	1	0,4%
Total outros recursos non financeiros	967	989	21	2,2%

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

2.5.3 Axustes de contabilidade nacional.

Como xa se indicou, tamén cómpre ter en conta o impacto nos recursos dos axustes derivados das diferenzas existentes entre o seu tratamento na contabilidade orzamentaria e na contabilidade nacional.

Estas diferenzas obedecen á distinta consideración de determinadas operacións como gastos ou ingresos orzamentarios e como empregos ou recursos en termos de contabilidade nacional, que constitúe o marco de

referencia tanto para o cálculo do déficit ou superávit de cada exercicio como para a determinación do cumprimento da regra de gasto.

O sistema europeo de contas (en diante SEC-2010) é un sistema de Contabilidade Nacional e *“constitúe un marco contable comparable a escala internacional, coa finalidade de realizar unha descrición sistemática e polo miúdo dunha economía no seu conxunto, dos seus compoñentes e das súas relacións con outras economías”*. O SEC-2010 non é daquela un sistema directamente aplicable ao orzamento das administracións públicas nin á contabilidade patrimonial de partida dobre. Pero si que deberá empregarse para poder definir a capacidade ou necesidade de financiamento e, por tanto, deberán terse en conta os seus criterios para calculala.

Os obxectivos fiscais deben cumprirse tanto na fase de elaboración e aprobación do orzamento como durante a súa execución. Por este motivo, o proceso orzamentario debe planificarse non só desde a perspectiva da contabilidade orzamentaria, senón tamén da contabilidade nacional, dado que esta constitúe o marco de referencia para a avaliación do cumprimento das regras fiscais.

Isto significa que deben terse en conta por anticipado na elaboración dos orzamentos, os axustes positivos e negativos que se estima experimentarán os ingresos e os gastos pola aplicación de criterios SEC-2010, obtendo, desta forma, o límite de gasto non financeiro en termos de contabilidade nacional.

Existen dous grandes grupos de criterios que caracterizan o SEC-2010 fronte ao orzamento administrativo:

- Un primeiro grupo de criterios que explican a delimitación do sector público e permiten, por tanto, clasificar, ou non, os entes nos que participa a Xunta de Galicia dentro do sector público autonómico (e polo tanto, dentro do perímetro de consolidación en termos SEC-2010). Estes criterios aparecen descritos no apartado de ámbito subxectivo de cada lei de orzamentos da comunidade autónoma.
- E un segundo grupo son os criterios estritamente contables para calcular a capacidade ou necesidade de financiamento. Estes, a efectos prácticos, derivan nunha serie de axustes a realizar sobre a contabilidade orzamentaria ou administrativa co fin de reflectir a capacidade ou necesidade de financiamento dun sector en termos de contabilidade nacional.

Os axustes tidos en conta para a elaboración do límite de gasto foron os seguintes:

- 1) A recadación incerta, que é a diferenza entre o importe da recadación líquida, tanto a derivada do exercicio corrente como dos exercicios anteriores, dos capítulos I, II e III do orzamento de ingresos e o importe dos dereitos recoñecidos netos procedente de ditos capítulos.
- 2) As achegas de capital. Considéranse gasto non financeiro os importes das achegas de capital realizadas a entidades do sector público autonómico. A máis importante é a correspondente ao financiamento da CRTVG. Tamén considéranse gasto non financeiro as achegas ás fundacións do sector público autonómico.
- 3) Os axustes por execución de avais. Recolle o importe das contías avaladas pola comunidade autónoma, declaradas falidas e que se pagan con cargo ao fondo de garantía de avais que se instrumenta orzamentariamente como un gasto financeiro (en concreto, a través dunha dotación do capítulo VIII).
- 4) Como maior ingreso recóllese o axuste debido ao reintegro da anualidade das contías aprazadas por mor das liquidacións negativas do sistema de financiamento autonómico dos anos 2008 e 2009.
- 5) Por segundo ano consecutivo non se ten en conta o axuste derivado da consolidación das autopistas que se rescataron no ano 2024. Anteriormente realizábase un axuste positivo como consecuencia da recuperación do custe desas infraestruturas ao entender que parte do que se pagaba á concesionaria era para recuperar o custe de produción das mesmas.

Debe terse en conta que tan só se recollen neste momento os axustes que se poden estimar a priori. Ademais, de cara á elaboración da envolvente financeira, desbótanse aqueles que teñen carácter puntual ou son pouco representativos.

Os axustes de contabilidade nacional estímanse en -131 millóns de euros para o ano 2027, que equivalen a menos recursos non financeiros nesa contía.

2.5.4 Necesidade ou capacidade de financiamento.

Un ano máis o Goberno do Estado non conseguiu que as Cortes Xerais aprobasen os obxectivos de déficit e débeda para o seguinte trienio (2027-2029) co que as administracións públicas non contarán cunha senda de estabilidade aprobada cos requirimentos da normativa orzamentaria.

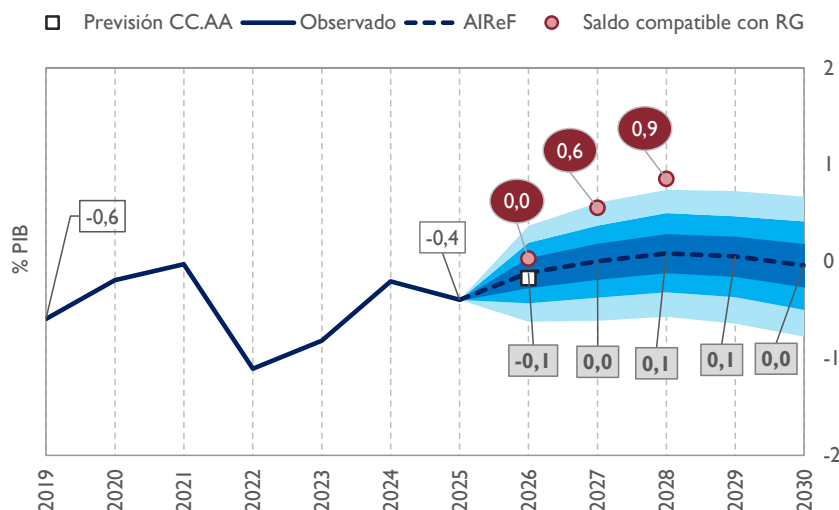
O efecto desta non aprobación non é novo, o Ministerio de Facenda indica que empregará como referencia para aprobar as súas contas o déficit comprometido polo Reino de España no Plan fiscal estrutural. Esta magnitude non conta cun desglose por subsector de administración, polo que non haberá fixado un obxectivo de estabilidade orzamentaria para as CCAA por cuarto ano consecutivo.

Porén en base ao sinalado no punto 2.1, a aplicación da regra de gasto de gasto é automática, o que a convirte na única restrición operativa para as contas do vindeiro exercicio.

Compre sinalar e estes efectos que a proposta de déficit dun 0,1% do PIB que contiña a senda de estabilidade proposta era incongruente co cumprimento da devandita regra (aumento do gasto computable nun 4%) como acredita a AIReF no informe referido no apartado 2.

Ao abeiro do artigo 15.2 da Lei orgánica de estabilidade orzamentaria o obxectivo de estabilidade orzamentaria debe ser coherente coa regra de gasto, polo que para unha taxa de referencia do 4% do gasto computable, a evolución dos ingresos previstos determina un obxectivo necesario de superávit. A esta mesma conclusión chega a AIReF no seguinte cadro que aparece no informe de seguimento 2026 do PFEMP 2025-2028, no que recolle os obxectivos de estabilidade compatibles coa regra de gasto.

Evolución do saldo nas CCAA. (% PIB)

Fonte: IGAE e AIReF

2.5.4 Resto dos recursos a incluír no límite de gasto non financeiro.

Neste apartado inclúense os recursos que, debendo terse en conta no teito de gasto, non afectan ao cumprimento da regra de gasto. Trátase fundamentalmente das transferencias finalistas que proceden da Administración Xeral do Estado e dos Fondos Europeos.

Amósase unha cifra superior á do ano 2026, acadando os 1.999 millóns de euros no 2027 fronte os 1.814 millóns do ano 2026.

- Fondos finalistas**

No que atinxe ao financiamento finalista do Estado espérase recibir unha contía superior ao exercicio 2026, cun incremento estimado do 9,6%.

Este aumento débese principalmente á subida, entre outros, do programa da dependencia como consecuencia do incremento do número de atendidos e correspondente aumento de niveis mínimos, así como do incremento do financiamento do nivel acordado, o Plan Estatal de Vivenda 2026-2030, as axudas directas ao transporte público, o Fondo de Cohesión Sanitaria e Fondo de Garantía Asistencial e a asistencia sanitaria para o mantemento de centros sanitarios non psiquiátricos.

Porén, hai que ter en conta que tamén se reducen outros programas:

- En materia de economía e industria, baixa o Programa Moves, Programa de incentivos a mobilidade eficiente sostible en 10 millóns de euros
- En materia de medio ambiente, baixa o importe previsto as axudas para danos e prevención do lobo 4 millóns de euros.
- No ámbito rural, baixa 1 millón de euros o convenio con Inditex en materia forestal.

A peche de este informe aínda quedan algunhas partidas finalistas por concretar que con toda probabilidade formarán parte do límite de gasto cando se presenten os orzamentos.

- **Fondos Europeos**

En canto aos fondos europeos e no que atinxe aos programas operativos de Galicia, reforzase a programación das anualidades correspondentes para compensar o fin dos fondos Next Generation (o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia), co que as previsións para os fondos europeos aumentan en 87 millóns de euros. Destaca en especial o crecemento do FEDER, con 70 millóns adicionais, seguido polo FSE+ (9 millóns), o Fondo de Transición Xusta (case 4 millóns), o FEMPA (2,6 millóns) e o FEADER (1,6 millóns). Para o resto de fondos europeos, estímase unha previsión superior en 3,4 millóns de euros á do presente exercicio.

O Novo Marco financeiro Plurianual da Unión Europea 2028-2034

O marco financeiro plurianual (MFP), representa a capacidade financeira da Unión para levar a cabo as súas prioridades políticas compartidas. A mediados de 2025, a Comisión Europea presentou a proposta do futuro MFP correspondente ao **período 2028-2034**. O seu importe ascende a case **2 billóns de euros** (1.984.894 millóns de euros a prezos correntes equivalentes a 1.763.056 millóns de euros a prezos de 2025) que representa o **1,26 % da Renda Nacional Bruta (RNB) da UE**. Non obstante, se se descontan os importes destinados a reintegrar a débeda contraída para financiar o Instrumento **Next Generation**, este novo escenario, practicamente idéntico ao peso do actual período 2021-2027 (1,13%).

Estrutura do Novo MFP na que se reduce o número de rúbricas a 4:

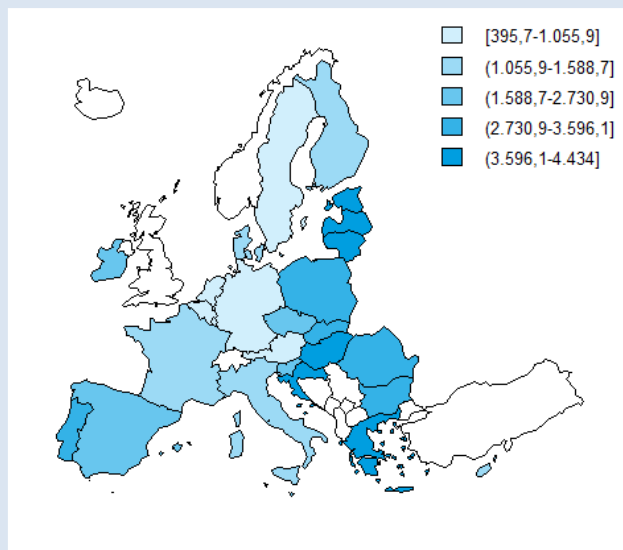
- **Plans de Asociación Nacional e Rexional (PNR):** para promover a cohesión económica, social e territorial, o desenvolvemento sostible e a competitividade da Unión e a súa seguridade, apoiando ao mesmo tempo a agricultura e a prosperidade rural e marítima: **1 billón de euros**.
- **Fondo Europeo de Competitividade e Horizonte Europa**, o programa insignia de investigación e innovación: **589.600 millóns de euros**.
- **Europa Global**, refírese ao financiamento da política exterior e de seguridade común, así como a cooperación ao desenvolvemento e as relacións con terceiros países: **215.200 millóns de euros**.
- Gastos da **administración pública europea**, que representarán unha porcentaxe estable do **6 % do MFP**.

Asignacións aos Estados Membros dos PNR:

A distribución entre os Estados membros da asignación dos PNR faise en función do seu nivel relativo de desenvolvemento económico, poboación, e poboación que vive en zonas rurais en risco de pobreza ou de exclusión social. Ademais, téñense en conta a converxencia rexional e a converxencia agrícola, de forma que os Estados membros con máis desigualdades obteñan un apoio adicional para reducir a brecha.

- o A asignación a **España ascende a 82.900 millóns de euros** (73.861 M€ a prezos de 2025), o que representa o 10,5% do total da UE, so por debaixo da asignación a Polonia (114.500 M€) e de Francia (84.500 M€).
- o Tal e como se pode apreciar no mapa, as asignacións per cápita son maiores nos Estados membros do leste e sur de Europa.

Mapa. Assignacións per cápita aos EE.MM. para os Plans de Colaboración Nacionais e Rexionais

Comparativa co MFP 2021-2027

Os importes destinados aos PCNR máis a Interreg ascende a 793.143 M€ a prezos correntes (705.542 M€ a prezos de 2025). Este importe é un **10,9% inferior ao conxuntos dos fondos de xestión compartida do marco 2021-2027**, que inclúe a cohesión (FEDER e FSE+), a PAC (FEAGA e FEADER) e a política pesqueira (FEMPA).

No caso de España, o importe destinado ao Plan de Colaboración Nacional e Rexional ascende a 79.900 M€ (71.084 a prezos de 2025), mentres que para a Cooperación Territorial Europea disporía de 872 M€ (768 a prezos de 2025). Con estes recursos atenderíase á política de cohesión, política agraria e á pesqueira. No seu conxunto **esta cantidade é un 12,5% inferior ao que España ten asignado no marco 2021-2027** que ascende a 82.120 M€ (sen ter en conta partidas adicionais do Next Generation UE).

Insuficiente proposta da Comisión Europea:

A proposta da Comisión Europea para o MFP 2028-2034 supón un punto de partida insuficiente para responder aos actuais desafíos socioeconómicos, especialmente para rexións como Galicia que dependen fortemente das políticas de cohesión, agrícola e pesqueira.

O recorte do 10,9% nestas partidas (12,5% para España) é especialmente preocupante para Galicia, que precisa manter recursos suficientes para avanzar na transición ecolóxica e dixital sen poñer en risco o equilibrio territorial nin a competitividade dos sectores tradicionais.

Hai que ter en conta que os borradores de regulamento establecen que o PCNR será un **plan único por Estado membro**, cunha programación integrada de reformas e inversións, que poderá organizarse mediante capítulos de carácter sectorial o temático, rexional ou unha combinación de ambos. Cada Estado membro poderá adaptar a estrutura do plan a seu propio marco constitucional e institucional.

O modelo permite que as **CCAA sexan autoridades de xestión** dos seus respectivos **capítulos rexionais**, con responsabilidade directa sobre a execución das reformas e investimentos incluídas neles. Esas autoridades poderán negociar e interactuar directamente coa Comisión Europea, de acordo co marco institucional, xurídico e financeiro do Estado membro.

O modelo mantén a lóxica de **xestión baseada en resultados**, no que as autoridades de xestión propoñen os investimentos e reformas, xunto cos seus correspondentes fitos, obxectivos e produtos, avalían o cumprimento deses fitos e obxectivos e deciden cando están en condicións de presentalos para solicitar o pago.

En definitiva, o futuro modelo dos Plans de Colaboración Nacional e Rexional non elimina necesariamente a programación rexional. Ao contrario, permite que os Estados membro establezan capítulos rexionais adaptados á súa estrutura institucional. No caso de España, isto abre a posibilidade de que as comunidades autónomas sexan autoridades de xestión dos seus respectivos capítulos, definan e executen reformas e investimentos con fitos e obxectivos propios que atendas as necesidades específicas de cada territorio e manteñan unha interlocución directa coa Comisión Europea.

O Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR)

Polo que se refire ao **MRR**, o 31 de agosto de 2026 é a data límite para que os Estados membros alcancen todos os fitos e obxectivos incluídos nos seus plans (reformas e investimentos cos seus indicadores). A 30 de setembro de 2026 deben estar pechadas as verificacións nacionais de consecución dos fitos e obxectivos e realizada a última solicitude de pago á Comisión Europea coa documentación pechada e validada a nivel estatal. Por último, o 31 de decembro de 2026 é a data límite de desembolsos da Comisión aos Estados membros, condicionados pola avaliación positiva do cumprimento dos fitos e obxectivos.

A execución financeira de recursos procedentes do MRR transferidos ás comunidades autónomas, unha vez acreditado o cumprimento dos fitos e obxectivos establecidos para España, poderá prolongarse máis aló do segundo trimestre de 2026 en ámbitos como, por exemplo, a vivenda, a mobilidade sostible ou as infraestruturas sociais.

Ademais a Disposición Adicional 3ª do recente RDL 18/2026 aprobado o pasado 29 de xuño, abre a posibilidade de que os remanentes das convocatorias de subvencións asociadas a fitos e obxectivos da última solicitude de pagamento á Comisión Europea poidan ser destinados á execución de actuacións dentro das mesmas políticas de gasto.

Está previsto que mediante Acordo de Consello de Ministros poderán ditarse instrucións para a aplicación dos apartados anteriores e para garantir a correcta execución final dos fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia, unha vez a Comisión Europea aprobe o cumprimento dos fitos e obxectivos asociados á última solicitude de pago.

En todo caso, a Xunta de Galicia mobilizou mediante licitacións e subvencións a totalidade dos máis de 1.700 M€ de recursos dispoñibles do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia, cun gasto comprometido na actualidade próximo aos 1.560M€ dos que xa se executaron o 90%.

2.5 Límite de gasto non financeiro total.

Do mesmo xeito que en anos anteriores para definir o importe final do límite de gasto non financeiro é necesario incluír os fondos extraordinarios procedentes dos fondos Next Generation.

Non obstante, cómpre salientar que o derradeiro ano de execución do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (MRR) é o 2026, polo que para o exercicio 2027 xa non se orzamenta ningún recurso con esta modalidade de financiamento, de xeito que o límite de gasto non financeiro total para o ano 2027 coincide co importe do límite de gasto ordinario.

O importe do límite de gasto non financeiro total, unha vez tidos en conta os recursos propios autonómicos e os distintos fondos finalistas, acada os 15.022 millóns de euros, o que representa un incremento dun 5,5% respecto ao ano 2026.

Millóns de euros

FONTES FINANCIAMENTO	Orzamento 2026	Límite de Gasto 2027	Variación	
			Absoluta	%
Total Recursos Propios Autonómicos	12.276	13.023	747	6,1%
+ Fondos finalistas doutras Administracións	1.814	1.999	185	10,2%
LÍMITE DE GASTO ORDINARIO	14.090	15.022	932	6,6%
+ Fondos Next Generation	150	0	-150	-100,0%
LÍMITE DE GASTO TOTAL	14.240	15.022	782	5,5%

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

2.6 Escenario financeiro plurianual.

Para rematar, no seguinte cadro amósase a envolvente financeira prevista para o período 2027-2029.

Como se pode ver, a previsión é que os recursos autonómicos (antes dos axustes do gasto computable) medren con taxas na contorna do 3% cumprindo, deste xeito, coas taxas de referencia previstas para o mesmo período.

Millóns de euros

FONTES FINANCIAMENTO	Orzamento 2026	Límite de Gasto 2027	Previsión 2028	Previsión 2029	Variación %		
					2027- 2026	2028- 2027	2029- 2028
- Recursos sistema de financiamento	11.614	12.543	13.038	13.745	8,0%	3,9%	5,4%
- Outros recursos non financeiros	967	989	1.006	1.026	2,2%	1,8%	2,0%
- Capacidade ou necesidade de financiamento	-176	-378	-429	-682,0	114,2%	13,7%	58,8%
- Axustes de contabilidade nacional	-129	-131	-133	-133	1,4%	1,5%	0,0%
TOTAL RECURSOS PROPIOS AUTONÓMICOS	12.276	13.023	13.482	13.957	6,1%	3,5%	3,5%
- Fondos finalistas doutras Administracións	1.814	1.999	1.984	1.993	10,2%	-0,7%	0,5%
LÍMITE DE GASTO NON FINANCIERO	14.090	15.022	15.466	15.950	6,6%	3,0%	3,1%

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública

2.7 Análise da sostibilidade financeira da débeda da Comunidade Autónoma de Galicia.

No novo escenario fiscal europeo resulta esencial analizar a evolución do endebedamento das AA.PP. polo xeral e da Comunidade Autónoma de Galicia en particular. Neste apartado analizamos a sustentabilidade da débeda pública a medio e longo prazo.

O denominado efecto bola de neve no ámbito do endebedamento público refírese á dinámica pola cal o cociente débeda/PIB pode experimentar un incremento mesmo en situacións de equilibrio orzamentario primario. Esta evolución débese á diferenza entre o tipo de interese efectivo da débeda e a taxa de crecemento nominal da economía. Cando o custo medio da débeda supera o crecemento nominal, os pagos por xuros introducen unha presión alcista sobre a ratio débeda/PIB, xerando un aumento inercial do endebedamento relativo, independentemente do saldo primario.

No caso específico da Comunidade Autónoma de Galicia, a análise das variables macroeconómicas para o horizonte de previsión indica que tanto a os saldos orzamentarios como a taxa de crecemento real do PIB e a evolución da inflación contribúen de forma significativa á redución do cociente débeda/PIB, superando amplamente o efecto derivado do custo da débeda, que se mantén en niveis contidos conforme ás expectativas de evolución dos tipos de interese.

Esta conxuntura da lugar a un efecto bola de neve negativo, no que a dinámica macroeconómica favorece unha redución progresiva da ratio débeda/PIB,

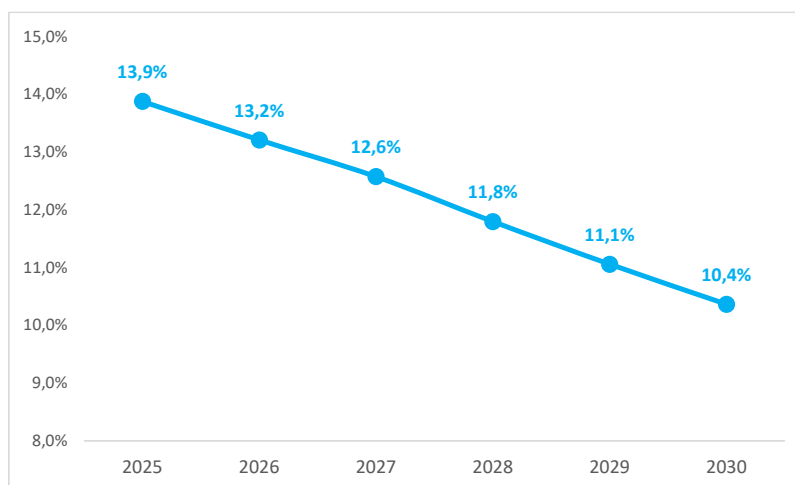
permitindo así unha senda de consolidación fiscal sostible no medio prazo para a comunidade autónoma.

No seguinte cadro amosase a dinámica da débeda no que se prevé unha redución da ratio Débeda/PIB de 3,5 puntos no período 2026-2030, motivado polo saldo primario e polo efecto bola de neve.

Dinámica da Débeda		2025	2026	2027	2028	2029	2030	Acumulado
		% PIB	% PIB	% PIB	% PIB	% PIB	% PIB	2025-2030
1	Ratio Débeda/PIB	13,9%	13,2%	12,6%	11,8%	11,1%	10,4%	
2 = 3+4+8	Variación en ratio		-0,7%	-0,6%	-0,8%	-0,7%	-0,7%	-3,5%
3	· Saldo primario		-0,4%	-0,4%	-0,7%	-0,7%	-0,7%	-2,8%
4 = 5+6+7	· Efecto bola de neve		-0,3%	-0,3%	-0,2%	-0,2%	-0,1%	-1,1%
5	· Efecto en xuros		0,2%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	1,3%
6	· Efecto Crecemento		-0,3%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-1,1%
7	· Efecto Inflación		-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-1,4%
8	· Axuste stock-fluxo		0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,4%

En definitiva, **a dinámica da débeda amosa una evolución ou senda descendente, permitindo acadar o obxectivo do 13% do PIB case no ano 2026**, dando cumprimento ao previsto artigo 13 da Lei Orgánica 2/2012, de 27 de abril, de Estabilidade Orzamentaria e Sustentabilidade Financeira que establece que "o límite de débeda pública de cada unha das Comunidades Autónomas non poderá superar o 13 por cento de seu Produto Interior Bruto rexional."

Gráfica. Proxección Débeda Pública/PIB (PDE) 2025-2030

Fonte: elaboración propia.

Anexo I. Metodoloxía para a obtención do saldo cíclico.

Para obter o saldo cíclico da economía galega utilizamos a metodoloxía establecida polo Ministerio de Economía, que segue a da Comisión Europea⁷, que usa a semi-elasticidade para o cálculo do saldo orzamentario axustado do ciclo.

No capítulo dous do documento da Comisión derívanse as fórmulas para o cálculo da semi-elasticidade; son as seguintes:

$$\text{Semi-elasticidade} = \varepsilon = \frac{d\left(\frac{B}{Y}\right)}{\frac{dY}{Y}} = \frac{\frac{dB}{dY}Y - \frac{dY}{dY}B}{\frac{Y^2}{Y}} = \frac{dB}{dY} - \frac{B}{Y} \quad (1)$$

Onde B é o saldo orzamentario e Y o produto interior bruto

A partir desta formulación e utilizando un argumento similar descomponse esta semi-elasticidade nunha compoñente de ingresos e outra de gastos, do seguinte xeito:

$$\begin{aligned} \text{Semi-elasticidade} = \varepsilon &= \frac{d\left(\frac{R}{Y}\right)}{\frac{dY}{Y}} - \frac{d\left(\frac{G}{Y}\right)}{\frac{dY}{Y}} = \frac{\frac{dR}{dY}Y - \frac{dY}{dY}R}{\frac{Y^2}{Y}} - \frac{\frac{dG}{dY}Y - \frac{dY}{dY}G}{\frac{Y^2}{Y}} \\ &= \left(\frac{dR}{dY} - \frac{R}{Y}\right) - \left(\frac{dG}{dY} - \frac{G}{Y}\right) = \left(\frac{\frac{dR}{R}}{\frac{dY}{Y}} - 1\right)\frac{R}{Y} - \left(\frac{\frac{dG}{G}}{\frac{dY}{Y}} - 1\right)\frac{G}{Y} \\ &= (\eta_R - 1)\frac{R}{Y} - (\eta_G - 1)\frac{G}{Y} \end{aligned} \quad (2)$$

Onde R son os ingresos e G son os gastos e η_R é a elasticidade dos ingresos sobre o PIB e η_G é a elasticidade dos gastos sobre o PIB

Para calcular a semi-elasticidade a partir das elasticidades entre os distintos tipos de ingresos e de gastos e o PIB derivamos a seguinte fórmula. Se consideramos os ingresos (e os gastos) como suma das súas compoñentes:

$$R = \sum R_i$$

⁷ Este cambio recóllese no documento

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_paper/2013/pdf/ecp478_en.pdf

Podemos utilizar o procedemento das expresións (1) e (2) para derivar a contribución de cada tipo de ingreso e de gasto ao parámetro ε (semi-elasticidade). Facémolo para o caso dos ingresos, no gasto o procedemento é semellante:

$$\begin{aligned}
 \text{Semi-elasticidade}_R = \varepsilon_R &= \frac{d\left(\frac{R}{Y}\right)}{\frac{dY}{Y}} = \frac{d\left(\frac{\sum R_i}{Y}\right)}{\frac{dY}{Y}} = \frac{\sum d\left(\frac{R_i}{Y}\right)}{\frac{dY}{Y}} = \sum \frac{d\left(\frac{R_i}{Y}\right)}{\frac{dY}{Y}} \\
 &= \sum \frac{\frac{dR_i}{dY}Y - \frac{dY}{dY}R_i}{\frac{Y^2}{Y}} \\
 &= \sum \left(\frac{dR_i}{dY} - \frac{R_i}{Y}\right) = \sum \left(\frac{\frac{dR_i}{R_i}}{\frac{dY}{Y}} - 1\right) \frac{R_i}{Y} = \sum (\eta_{R_i} - 1) \frac{R_i}{Y}
 \end{aligned} \tag{3}$$

Polo tanto, a expresión (2) tamén se pode expresar da seguinte forma:

$$\text{Semi-elasticidade} = \varepsilon = \sum (\eta_{R_i} - 1) \frac{R_i}{Y} - \sum (\eta_{G_i} - 1) \frac{G_i}{Y} \tag{4}$$

A Comisión distingue cinco tipos de elasticidades para os ingresos (IRPF, Imposto de Sociedades, impostos indirectos, cotizacións sociais e ingresos non impositivos) e un para os gastos (gastos por desemprego) e propón a seguinte expresión para o cálculo da semi-elasticidade:

$$\begin{aligned}
 \text{Semi-elasticidade} = \varepsilon &= (\eta_R - 1) \frac{R}{Y} - (\eta_G - 1) \frac{G}{Y} \\
 &= \left(\sum_{i=1}^5 \eta_{R,i} \frac{R_i}{R} - 1\right) \frac{R}{Y} - \left(\eta_{GU} \frac{G_U}{G} - 1\right) \frac{G}{Y}
 \end{aligned} \tag{5}$$

Esta formulación é equivalente á fórmula (4) sempre que nesta última se consideren todas as partidas de ingresos e de gastos para obter o verdadeiro valor da semi-elasticidade. Isto implica que na expresión (5) se lle está a asignar (implicitamente) un valor cero á elasticidade das partidas que non entran no cálculo.

Para obter os coeficientes (sensibilidade e semi-elasticidade), polos que habería que multiplicar o output gap para calcular o saldo cíclico, utilizamos os datos de execución orzamentaria⁸ de 2018 e 2019 (todos os capítulos

⁸ <https://serviciostelematicos.minhap.gob.es/cimcanet/consulta.aspx>.
Aplicación da Orde ECC/1556/2016, de 28 de setembro, coa información dispoñible

excepto os capítulos 8 e 9, é dicir, ingresos e gastos non financeiros) e os datos do PIB por comunidades da Contabilidade rexional de España⁹ para eses anos. Ademais, tamén empregamos unha estrutura simplificada de ingresos e gastos, aplicando unha elasticidade única a cada unha das partidas. Esta elasticidade está tomada da Comisión Europea que adopta as estimacións da OCDE das elasticidades de ingresos e gastos públicos á brecha de produción. No seguinte cadro preséntanse estas elasticidades.

Elasticidades por partidas	
Conceptos	Elasticidade
Ingresos	
IRPF	1,84
Imposto de Sociedades	1,56
Impostos indirectos	1,00
Cotizacións sociais	0,72
Ingresos non impositivos	0,00
Gastos	
Resto de gastos primarios	0,00
Transferencias correntes	
Fondo de garantía	1,38
Fondo de suficiencia	1,42

Aplicando estas elasticidades ás partidas de ingresos, gastos e transferencias utilizando a fórmula (4) e a formulación da sensibilidade da anterior orde ministerial para comparar os resultados, obtemos as semi-elasticidades e as sensibilidades en %:

Semi-elasticidades para os ingresos e gastos

$$Semi - elasticidade = \varepsilon = \sum (\eta_{R_i} - 1) \frac{R_i}{Y} - \sum (\eta_{G_i} - 1) \frac{G_i}{Y}$$

Onde ε es la semi-elasticidade calculada como a diferenza entre a semi-elasticidade dos ingresos e dos gastos. η_{R_i} y η_{G_i} son as elasticidades do nivel de ingresos e gastos da partida i expostas no cadro 14.

⁹ <http://www.ine.es/jaxi/menu.do?type=pcaxis&path=%2Ft35%2Fp010&file=inebase&L=0>

Sensibilidade para os ingresos e gastos (anterior cálculo)

$$\delta = \sum_i \left(\eta_{R,i} \frac{I_i}{PIB} \right) - \sum_i \left(\eta_{G,i} \frac{G_i}{PIB} \right)$$

Onde δ é a sensibilidade, $\eta_{R,i}$ y $\eta_{G,i}$ as elasticidades do nivel de ingresos e gastos por partidas.